

**VYSOKÁ ŠKOLA EVROPSKÝCH A REGIONÁLNÍCH
STUDIÍ, Z. Ú., ČESKÉ BUDĚJOVICE**

BAKALÁŘSKÁ PRÁCE

**KRIMINALITA PÁCHÁNA UŽIVATELI
NÁVYKOVÝCH LÁTEK V PŘÍBRAMI A JEJÍ
PREVENCE**

Autor práce: Roman Ševčík

Studijní obor: Bezpečnostně právní činnost ve veřejné správě

Forma studia: Kombinovaná

Vedoucí práce: JUDr. Jan Bouchal

Katedra: Katedra právních oborů a bezpečnostních studií

2018

Prohlašuji, že jsem bakalářskou práci vypracoval samostatně, na základě vlastních zjištění a s použitím odborné literatury a materiálů uvedených v této práci.

Souhlasím, aby práce byla uložena v knihovně Vysoké školy evropských a regionálních studií v Českých Budějovicích a zpřístupněna v souladu s § 47b zákona č. 111/1998 Sb. v platném znění.

.....

Děkuji panu JUDr. Janu Bouchalovi, vedoucímu bakalářské práce, za cenné rady, připomínky a metodické vedení práce. Dále děkuji své rodině a přítelkyni za trpělivost a podporu, které se mi od nich dostalo. Na konec směřuje mé díky osobám, které měly odvahu se mi svěřit s tajemnou minulostí a nebály se mi otevřít svoji stinnou stránku života.

ABSTRAKT

ŠEVČÍK, R. *Kriminalita páchaná uživateli návykových látek v Příbrami a její prevence* : bakalářská práce, České Budějovice : Vysoká škola evropských a regionálních studií, 2017. 53 s. Vedoucí bakalářské práce : JUDr. Jan Bouchal

Klíčová slova: kriminalita, návykové látky, trestná činnost, drogy, pachatel

Bakalářská práce vymezuje základní pojmy kriminality páchané uživateli návykových látek a další pojmy s tím spojené, jako například druhy kriminalit, dělení prevence, skupiny návykových látek a také typy závislostí na nich. Je zde shromážděna statistika a zodpovězeny otázky týkající se historie zneužívání návykových látek především na území dnešní České republiky. Praktická část analyzuje statistiku kriminality páchané pod vlivem drog týkající se města Příbram. V návaznosti na dané téma je vypracována problematika, která tuto kriminalitu zapříčiňuje. Pokračování praktické části obsahuje návrhy na prevenci drogově závislých, která je doplněna o dotazníkové šetření. Kromě toho tato část představuje také otázky týkající se trestných činů spáchaných uživateli návykových látek a její prevenci. Jako zajímavost bylo k vyhotovení bakalářské práce využito několik odlišných zdrojů v podobě zkušeností uživatelů návykových látek.

ABSTRACT

ŠEVČÍK, R. *Criminality Committed by Substance Users in Příbram and its Prevention.* : Bachelor thesis, České Budějovice : The College of European and Regional Studies, 2017. 53 s. p. Supervisor : JUDr. Jan Bouchal

Klíčová slova: Criminality, Addictive Substances, Criminal Activity, Drugs, Offender

Bachelor thesis defines the basic concepts of criminality committed by users of addictive substances and other related concepts involved such as types of crime, division of prevention, groups of addictive substances and dependence on them. There is a collection of statistics and answers to questions about the history of substance abuse especially in our region. The practical part analyzes the Drug-related crime statistics of the topic concerning the city Příbram. Following on the subject is produced which causes this crime issue. The continuation of practical proposals for the prevention of drug addicts, which is supplemented by a questionnaire survey. In addition, this section also presents issues related to crime committed by substance users and its prevention. As interesting, several sources in the form of experiences of addictive drug users were used for the preparation of bachelor thesis.

Obsah

Úvod.....	8
1 Cíl a metodika bakalářské práce	10
2 Základní pojmy	11
2.1 Kriminalita.....	11
2.2 Prevence kriminality.....	12
2.2.1 Primární prevence kriminality	12
2.2.2 Sekundární prevence kriminality.....	13
2.2.3 Terciální prevence kriminality.....	13
2.3 Návykové látky.....	13
2.3.1 Legální drogy.....	14
2.3.2 Nelegální drogy	15
2.3.3 Drogová statistika	19
2.4 Návykové látky a závislost na nich	20
2.4.1 Psychická drogová závislost.....	20
2.4.2 Fyzická drogová závislost	21
2.4.3 Toxikomanie (Narkomanie)	21
2.4.4 Vznik a následky toxikomanie	21
2.4.5 Dělení drogové závislosti	22
2.4.6 Getaway model	23
3 Historie zneužívání návykových látek na našem území	24
3.1 První zmínky v Československu	24
3.2 Problém drog v období 2. světové války	25
4 Kriminalita páchaná uživateli návykových látek.....	27
4.1 Analýza statistik - Příbram	28
4.2 Shrnutí problémů zapříčiňující kriminalitu uživatelů NL	29
5 Prevence kriminality způsobená zneužíváním návykových látek	31
5.1 Dotazníkové šetření	31

5.2	Závěr dotazníkového šetření.....	33
6	Kazuistika s uživateli návykových látek.....	35
6.1	Uživatel číslo 1	35
6.2	Uživatel číslo 2	37
6.3	Uživatel číslo 3	39
	Závěr.....	42
	Seznam použitých zdrojů	44
	Seznam zkratk	47
	Přílohy	48

Úvod

Kriminalita, jakožto součást běžného života, se kterou se každý z nás může kdykoliv a kdekoliv setkat, ať už se jedná o sexuální kriminalitu, kriminalitu drogovou či majetkovou. Je to velice aktuální téma, které je a mělo by být i nadále řešeno. Je takřka nemožné přehlédnout, že drogy a kriminalita spolu úzce souvisí. Alkohol je častá příčina dopravních nehod nebo agresivního chování, které může například vyústit v případy domácího násilí. Prodej tabákových výrobků mladistvým, domácí výroba drog, pašeráctví, krádeže a to vše je problémem dnešní společnosti.¹ Bezpečí je jedním ze základních prvků pro společnost. Kriminalita je mezi námi a děje se právě v tuto chvíli, ať už je to kdekoliv. Člověk jako takový dokáže prozatím ovlivnit jen její míru, a to vhodnou a důslednou prevencí.

Návykové látky, jakožto téma řešené v bakalářské práci byly zvoleny z důvodu jak osobního, tak i společenského. Problémem je vysoký počet uživatelů návykových látek v nízkém věku, za kterým stojí i například špatná rodičovská výchova. Prevence by měla být preciznější, dbát na ni vyšší nároky a nebrat ji na lehkou váhu. Osobním důvodem pro zvolené téma je taková zkušenost s drogami, když se blízký přítel z dětství ocitl v bezvědomí následkem vyčerpání organismu a byl převezen do místní nemocnice. Od té doby se osobní zájem o toto téma zvýšil z čistě teoretického hlediska, s tím že bakalářská práce je výborným podnětem pro vypracování problematiky návykových látek a kriminality. Veškeré tyto podněty vedly k inspiraci na spojení výše uvedených částí na téma Kriminalita páchaná uživateli návykových látek.

V bakalářské práci jsou uvedeny základní pojmy, jako například dělení návykových látek na legální a nelegální, kriminalita rozdělena na primární, sekundární a také terciální, dále závislost, která je v tomto ohledu velmi zajímavá nebo drogové statistiky v celé naší zemi. Nicméně práce je zaměřena jen na určitou oblast v České republice, a tou je město Příbram. V této souvislosti je v bakalářské práci vypracována statistika z města Příbram, která byla poskytnuta Policií České republiky, konkrétně územním odborem v Příbrami. V další části bakalářská práce shromažďuje informace z historie kolem vzniku návykových látek. Kdy, proč a jak se vlastně drogy dostaly mezi nás? Kdo hlavně stál za distribucí? To jsou otázky, kterými se práce zabývá.

¹ SADÍLKOVÁ, M. / et al. *Kriminalita & Drogy*. Praha : občanské sdružení Sananim, 2012. s. 9. ISBN 978-80-904536-4-7.

Praktická část řeší problematiku kriminality páchanou uživateli návykových látek, jejíž nedílnou součástí je i prevence. Zajímavou složkou bakalářské práce bylo k vyhotovení využito několik zdrojů v podobě uživatelů návykových látek, kteří dokázali poskytnout cenné informace z jejich vlastního pohledu.

1 Cíl a metodika bakalářské práce

Hlavním cílem bakalářské práce je především analýza nejčastěji páchané kriminality uživatelů návykových látek a shrnutí veškerých problémů, které tuto kriminalitu zapříčiňují. K tomuto cíli poskytla informace na základě podané žádosti por. Bc. Monika Schindlová, Dis. z Krajského ředitelství policie Středočeského kraje. V doporučení se zmínila o webové stránce bezpečnapříbram.cz, která vede statistiky od roku 2008. Z těchto informací je utvořena statistika za posledních 5 let pomocí analytické metody. Vedlejší cíl zahrnuje návrh na zlepšení prevence kriminality drogově závislých a návrh na prevenci šíření návykových látek. Cílem dotazníkového šetření bylo získat současný názor dotazované skupiny na prevenci kriminality v jejich městě Příbram.

Teoretická část obsahuje ucelený přehled informací o základních pojmech, jako jsou druhy kriminalit, dělení prevence, skupiny návykových látek a také typy závislostí na nich. Závěrem teoretické části je práce doplněna o faktografickou metodu, která je utvořena z historie návykových látek na území dnešní České republiky, aby bylo možno lépe pochopit její problematiku. K těmto krokům posloužila zapůjčená odborná literatura, ze které je utvořena literární rešerše.

V praktické části práce vychází z informací získaných v podobě dotazníkového šetření. První varianta dotazníkové šetření je vytvořena za účelem zjištění informací od široké veřejnosti o prevenci kriminality spojené s návykovými látkami v Příbrami. Tento krok vznikl v souvislosti s vedlejším cílem. Druhá varianta dotazníkového šetření zaměřená na vězně z příbramské věznice neprošla přes schválení jejího ředitele plk. Mgr. Jiřího Purkarta a žádost byla zamítnuta. V příbramské věznici je mnoho respondentů, kteří by zprostředkovali zajímavé odpovědi, avšak práce je o tyto informace připravena. Zajímavý vhled do problematiky v podobě kazuistiky přináší tři respondenti s bohatými zkušenostmi spojené s návykovými látkami. Jejich osobní zkušenosti a informace ukazují svět drog, tak jak ho obyčejný člověk nezná.

Práce je doplněna o grafické zpracování v závislosti na dotazníkovém šetření v oblasti prevence kriminality spojené se zneužíváním návykových látek. Dále o tabulky vytvořené z analytické metody kriminality uživatelů návykových látek v Příbrami.

2 Základní pojmy

Teoretická část práce uvádí jednotlivé pojmy, které jsou v práci obsaženy.

2.1 Kriminalita

Kriminalitu lze brát jako protiprávní jednání, tedy jako souhrn veškerých spáchaných přestupků a trestných činů. To je takové jednání, jehož znaky jsou uvedeny v trestním zákoně a naplňuje veškeré znaky skutkové podstaty trestného činu. Je legálně vymezena (zákonně), což znamená, že co vymezí trestní zákoník, je posléze kriminalitou neboli trestným činem. Kriminalita je bez trestního zákoníku bezbřehá a nevynezená.²

Existuje mnoho druhů kriminalit, avšak v práci převážně zazní pouze tyto čtyři:

Násilná kriminalita - obsahuje trestné činy zaměřené proti osobě (domácí násilí), ale také proti věcem (vandalismus). Do této kategorie spadá násilná sexuální kriminalita, pod kterou si můžeme představit trestný čin znásilnění (sexuální útok na druhou osobu).³

Drogová kriminalita - kriminalita, která se vyznačuje závislostí na psychotropních látkách. Rozděluje se na 3 typy trestných činů. Prvním ze tří typů je *primární drogový trestný čin*, který lze charakterizovat jako porušování paragrafů, v jejichž názvu nebo popisu se objevuje pojem „droga, či omamná a psychotropní látka“. K *sekundárním drogovým trestným činům* se řadí trestné činy za účelem obstarání si prostředků pro nákup drog nebo k trestným činům pod jejím vlivem. Jde především o krádeže, loupeže, padělání a jiné bankovní podvody. Do poslední skupiny spadají oběti trestného činu uživatelů drog, (násilné trestné činy, sexuální trestné činy, vydírání). Tato skupina se nazývá *terciální drogové trestné činy*.⁴

² JANDOUREK J. *Sociologie zločinu: proč lidé vraždí a jezdí načerno*. Praha : Portál, 2011. s. 166, ISBN 978-80-262-0026-0.

³ JANDOUREK J. *Sociologie zločinu: proč lidé vraždí a jezdí načerno*. Praha : Portál, 2011. s. 76, ISBN 978-80-262-0026-0.

⁴ KALINA, K., et al. *Základy klinické adiktologie*. Praha : Grada publishing, a. s. 2008. s.330, ISBN 978-80-247-1411-0.

Kriminalita mládeže - rozlišujeme mládež a mladistvé. Za mládež se označuje ten, kdo nedovršil patnácti let a mladistvý je osoba, která v době spáchání trestného činu dovršila patnácti let, ale nepřekročila osmnáctý rok věku.⁵

Majetková kriminalita - typickou majetkovou kriminalitou se rozumí trestný čin proti majetku fyzických i právnických osob. Mezi majetkovou kriminalitou se můžeme setkat s krádeží, loupeží, podvodem či neoprávněné užívání cizí věci.⁶

Dále kriminalitu rozdělujeme na zjevnou a latentní. Zjevnou (registrovanou) kriminalitou se rozumí trestné činy zveřejněné, které uvádí dnešní statistiky, kdežto kriminalita latentní (skrytá) je neveřejná, a tudíž z ní nelze vést různé statistiky. Pro lepší pochopení za skrytou kriminalitou považujeme například trestný čin znásilnění podle §185 zákona č. 40/2009Sb.⁷

2.2 Prevence kriminality

Tato práce se zabývá zejména prevencí kriminality, a tak je potřeba stručně objasnit, co to vlastně prevence je a jak ji rozdělujeme. Existuje mnoho různých obdobných pojmů prevencí kriminality, ale ta nejpřesnější zní: *„Prevence kriminality představuje pokus eliminovat trestnou činnost ještě před jejím započítím nebo před jejím pokračováním. Do prevence tak spadají veškeré aktivity, které směřují k předcházení páchaní trestné činnosti. Rozlišujeme prevenci primární, sekundární a terciální.“*⁸

2.2.1 Primární prevence kriminality

Primární prevence kriminality zahrnuje především výchovné, vzdělávací a poradenské aktivity orientované pro nejširší veřejnost. Zvláštní pozornost je věnována pozitivnímu ovlivňování dětí a mladistvým. Primární prevence je tedy směřována na veškeré obyvatelstvo státu, města, místa nebo i různým demograficky vymezeným skupinám obyvatelstva, jako jsou například mládež, ženy, důchodci a také etnické

⁵ ČESKO. Zákon č. 218/2003 Sb. O soudnictví ve věcech mládeže [online]. Zlín : Anion CS, s. r. o. 2003, poslední aktualizace 1. 7. 2017 [cit. 2017-09-28]. Dostupnost z <<https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2003-218>>.

⁶ ČESKO. Zákon č. 40/2009 Sb. Trestní zákoník. In Trestní předpisy, Česká republika. 2016, s. 57–65.

⁷ ŠEVČÍKOVÁ, L. Stav, struktura a dynamika kriminality. [online]. Brno : Fakulta sportovních studií MU. 2011, poslední aktualizace 21. 7. 2013 [cit. 2017-09-28]. Dostupnost z <<http://www.fsps.muni.cz/inovace-SEBS-ASEBS/elearning/kriminologie/stav>>.

⁸ SVATOŠ, R. Prevence kriminality, druhé aktualizované vydání. České budějovice : VŠERS, z. ú. 2016. s. 14-15. ISBN 978-80-7556-009-4.

menšiny. Prevence působí na každého jedince bez ohledu na úroveň jeho kriminálního ohrožení. Nicméně působí také na příčiny kriminality cestou sociální, kulturní a právní politiky.

2.2.2 Sekundární prevence kriminality

Druhý typ prevence je orientován na potenciální pachatele. Pod tímto slovním spojením se rozumí rizikové skupiny mládeže, alkoholici, narkomani, žebráci a bezdomovci. Jenže tento typ prevence se nezaměřuje jen na možné pachatele, ale i na potenciální oběti, a tím myslíme například slabé jedince, důchodce a děti. Kriminalita sekundární nadále zajišťuje kriminogenní situace. Představme si nebezpečné křižovatky, nádražní haly i místa, kde se koncentrují kriminální živly. Tím vším se sekundární prevence kriminality zabývá.

2.2.3 Terciální prevence kriminality

Poslední ze tří typů prevence je tato nejméně obsáhlá, ale stejně důležitá jako předešlé dvě. Tato prevence se zabývá recidivou. Co to vlastně recidiva znamená? Je to případ, kdy se pachatel dopustí trestného činu, přestože byl již dříve za trestný čin odsouzen. Je to tedy opakování trestné činnosti.⁹ Nejedná se ale jen o recidivu pachatele, ale i o recidivu oběti, neboli prevenci viktimologickou. Tato prevence se snaží zamezit tomu, aby se oběť stala znovu obětí. Stará se o oběti tak, aby snížila jejich rizika napadení. V této práci jsou uvedeny příklady prevence: otevřená kabelka - ukradená peněženka, odemknutý automobil - odcizený automobil, vyzývavé oblečení v temné uličce - pravděpodobnost násilného činu apod.¹⁰

2.3 Návykové látky

Jelikož existuje několik pojmů, kvůli kterým vzniká zmatečnost, musíme si nejprve upřesnit, co to vlastně pojmy, jako jsou drogy, návykové neboli omamné a psychotropní látky znamenají. Návykovými látkami se rozumí látky, které dokáží nepříznivě ovlivnit psychiku člověka, jeho ovládací a rozpoznávací schopnosti a sociální chování. Definice drogy říká, že za drogu je považována každá látka, která je

⁹ JANDOUREK J. *Sociologie zločinu: proč lidé vraždí a jezdí načerno*. Praha : Portál, 2011. s. 158, ISBN 978-80-262-0026-0.

¹⁰ SVATOŠ, R. *Prevence kriminality, druhé aktualizované vydání*. České budějovice : VŠERS, z. ú. 2016. s. 17. ISBN 978-80-7556-009-4.

vpravena do organismu a může pozměnit jeho funkčnost. U omamných a psychotropních látek vzniká nebezpečí chorobného návyku (závislosti) nebo psychických změn nebezpečných pro společnost či pro toho, kdo ji užívá. Poslední definicí se dostáváme k pojmu závislost, což bude v této práci samostatně oddělená kapitola. Závislost lze ve zkratce definovat jako fyzický a psychický stav se změnami chování a dalšími reakcemi, které vedou k nutkání užívat drogu opakovaně.¹¹

Lidé tyto látky užívají z několika různých důvodů. Jsou jimi například útěk před problémy, nudou, zbavení se strachu a nejčastěji z rychlého a poněkud bezpracného pokusu o změnu stavu a vědomí za účelem dosažení jisté rozkoše. Ta totiž patří k základním lidským potřebám, které se u každého jednotlivce liší. Je všude známý fakt, že se s drogami setkáváme v životě zcela běžným způsobem, ačkoliv o tom nemáme ani ponětí. Za drogy nepovažujeme jen kokain, heroin, ale i všem známé cigarety (nikotin), kávu, čaje, alkoholické nápoje a také léky. Člověk se s těmito látkami setkává opravdu každý den.

Návykové látky mají svou strukturu a rozdělení. Rozlišujeme drogy legální, nelegální, měkké a tvrdé.

2.3.1 Legální drogy

Zmíníme-li legální návykové látky, tak se budeme bavit o tabáku (nikotin), alkoholu a lécích. Pro upřesnění se tabákovým výrobkem rozumí výrobek určený ke kouření, šňupání nebo žvýkání, pokud je vyroben zcela nebo zčásti z tabáku. Pro porozumění slova alkohol, rozumíme jím nápoj, lihovinu, víno nebo pivo, pokud obsahuje více než 0,5 procenta alkoholu.¹² Budeme-li opravdu přísní, tak mezi legální návykové látky můžeme zařadit i kofein.

Nejrozšířenější legální drogou v České republice je alkohol, který je natolik rozšířen, že se řadí na nejvyšší příčky nejen v evropském měřítku, ale i v celosvětovém.¹³ To vše je příčinou snadného nákupu a následkem je vysoké procento uživatelů alkoholických nápojů, a to nejen u dospělých jedinců, ale i mládeže

¹¹ MATOUŠKOVÁ, I. *Aplikovaná forenzní psychologie*. Praha : Grada Publishing, a. s. 2013. s. 30-31. ISBN 978-80-247-4580-0.

¹² VETEŠNÍK, P., JEMELKA, L. *Ochrana před škodlivými vlivy tabáku, alkoholu a návykových látek*. Praha : C.H.Beck, 2011. s. 4-5. ISBN 978-80-7400-399-8.

¹³ KALINA, K., et al. *Drogy a drogové závislosti I*. Praha : Úřad vlády České republiky, 2003. s. 151. ISBN 80-86734-05-6.

a mladistvých. Při konzumaci alkoholického nápoje se alkohol vstřebává v žaludku a tenkém střevě. Po vstřebání se malé množství alkoholu vyskytuje v dechu a moči. Zbytek je v těle metabolizován stejně jako tuky a cukry. Následky alkoholu ve většině případů způsobují násobky již aktuálního stavu před užitím alkoholického nápoje. Deprese je výborný příklad. Člověk, který trpí v životě častými depresemi, trápí ho něco a užije ve větší míře alkoholický nápoj, tak už necítí to uvolnění, které alkohol zapříčiňuje, ale naopak se objeví několikanásobně horší stav. Neklidný, neuvolněný, roztržitý až agresivní, to jsou stavy, které se projeví u nevyrovnaného jedince.

K legálním drogám patří i nikotin, jedna ze 4 - 5 tisíc látek obsažených v tabákových výrobcích (cigareta, doutník apod.). Nejčastějším věkem k počátku kouření bývá 14 let. Před osmnáctým rokem začne s kouřením 80 - 90 % kuřáků.¹⁴Nikotin je přirovnáván svojí jedovatostí ke kyanidu draselnému. Ten je ve větší aplikaci smrtelný (50 mg). Po vykouření jedné cigarety se uvolní 1 - 2 mg nikotinu a u doutníku až 10 mg. Tělo si na nikotin rychle zvyká, má rychlou toleranci, a proto je možné během 24 hodin překročit i smrtelnou dávku. Kuřáci vykazují chronické projevy otravy nikotinem. Postižen bývá jak dýchací systém (chronický zánět hltanu, hrtanu, průdušnice a průdušek s typickým kašlem kuřáků), tak i systém trávicí (nechutenství, střídání průjmu, zácpy a zvracení). U mužů vzniká v důsledku zneužívání nikotinu pokles potence, u žen se dostávají poruchy menstruace a při těhotenství může v důsledku působení nikotinu dojít k potracení plodu. Ne nadarmo se tvrdí, že alkohol a nikotin mohou být vstupní branou pro opravdu těžkou drogovou závislost.¹⁵

2.3.2 Nelegální drogy

Co se týče nelegálních drog, tak toto téma je poněkud rozvinutější. Mezi nelegální drogy patří:

Opioidy - návykové látky z této skupiny jsou odvozeny od názvu látky, která je schopna se navázat na opioidní receptory (smyslové buňky). Ty se nacházejí v centrální nervové soustavě. Mezi opioidy lze najít přírodní deriváty opia, jako jsou morfin a kodein. Polosyntetickým derivátem je heroin. Morfin byl původně používán jako

¹⁴ KALINA, K., et al. Drogy a drogové závislosti I. Praha : Úřad vlády České republiky, 2003. s. 205. ISBN 80-86734-05-6.

¹⁵ POLICIE ČR. *Prevenční rady rodičům - Legální drogy*. [online]. Praha : Národní protidrogová centrála SKPV 2017, poslední aktualizace 18. 1. 2017. [cit. 2017-10-18]. Dostupnost z <<http://www.policie.cz/clanek/narodni-protidrogova-centrala-skpv-prevence-rady-rodicum.aspx?q=Y2hudW09MTE%3D>>.

prostředek proti nespavosti a je účinný při tlumení bolesti. Poté bylo zjištěno, že morfin nemá jen léčebné účinky, ale má i vysokou návykovost. Při vysazení této látky se prokázaly i první abstinenční příznaky. Kodein je látka utvořena z morfinu a má slabší analgetický (tlumící bolest) účinek.

Opiáty umožňují prožívat příjemné uvolnění, jisté zklidnění a změnu vědomí. Okolí je vnímáno krásnější a starosti ustupují. Tento stav trvá několik hodin, poté se uživatel poddá spánku, ze kterého se probouzí s kocovinou. Ta jej v častých případech nutí k další aplikaci. Největším znakem opiátů není ani tak rychlá fyzická závislost a s tím spojené vysoké nebezpečí z předávkování, ale neznalost množství v jedné dávce. Dalším takovým znakem je převážně rychlý vývoj tolerance, fyzické a psychické závislosti. S každou další dávkou je zapotřebí většího množství drogy pro dosažení stejného efektu. Toxikoman začínající s inhalací je nucen přejít na nitrožilní podání, kde se látka do těla dostává rychleji, a tím je zapotřebí více dávek. Tímto dochází ke zvýšení finanční náročnosti, která posléze vede ke kriminalitě v podobě krádeží či prostituce. Někteří propadnou světu drog a stanou se z nich dealeři (člověk, který prodává drogy za účelem zisku).¹⁶

Lidé, kteří užívají heroin, jsou smířeni s myšlenkou, že z tohoto kruhu už nelze vystoupit bez ukrutných abstinenčních příznaků. Tato návyková látka je narkomany nejužívanější na celém světě. Heroin je vysoce návykovou nelegální látkou, která je, obdobně jako opium a morfium, zpracovávána z pryskyřice rostlin máku. Při nitrožilní aplikaci hrozí různé infekce s vážnými následky. Mohou se dostavit pohlavní nemoci přenášené krví, jako je například AIDS (Syndrom získaného selhání imunity). Zpravidla se psychická i fyzická závislost vytváří velmi rychle.¹⁷

Největší riziko při pořízení heroinu je takové, že kupující nezná sílu látky, a tudíž dochází často k předávkování. Při aplikování látky pomocí injekční stříkačky, šňupnutím či kouřením, nastávají krátkodobé okamžité účinky. Z největší části se jedná o účinek omamný, který může v různých případech doprovázet zvracení. Omámení pomine, droga zeslábne a následuje požadavek těla po další dávce. V průběhu omámeného těla a mysli dochází ke zpomalení dechu, zamlžení funkce myšlení, již zmíněná nevolnost, malátnost či hypotermie (snížená tělesná teplota). Nesmíme

¹⁶ NOŽINA, M. *Svět drog v Čechách*. Praha : Koniasch Latin Press, 1997. s. 16-23. ISBN 80-85917-36-X.

¹⁷ KUČHTA, J. et al. *Základy kriminologie a trestní politiky*. Praha : C. H. Beck, 2005. s. 437. ISBN 80-7179-813-4

zapomenout na ten největší nežádoucí účinek, a tou je smrt následkem předávkování. Případné předávkování heroinem vede ke kómatu, k následnému zpomalení dechu, nedostatku kyslíku v krvi a v závěru smrti udušením.

Oproti krátkodobým účinkům se vyskytují i účinky dlouhodobé. Injekční aplikace může poškozovat cévy i srdeční chlopuň. Špatný stav těla může následně vést k tuberkulóze (infekční choroba napadající plíce a jiné orgány) nebo k artritidě (zánět kloubů). Špatným stavem těla se rozumí zapáchající dech, zánět dásní, svalová slabost, nemoci spojené s dýcháním, puchýře na obličeji, impotence u mužů, narušení menstruačních cyklů u žen, nespavost, neschopnost dosáhnout orgasmu a ztráta paměti.¹⁸

Halucinogeny - základním znakem je vyvolání poruchy vnímání jak optických, tak sluchových vjemů. Okolní předměty mění svůj tvar, barvy a uživatel může slyšet nereálné hlasy a zvuky. Přírodní halucinogenní látka psylocibin, která je obsažená v lysohlávkách (například *Psilocybe bohemica*) je nejrozšířenější halucinogenní drogou v České republice. Naopak syntetickým halucinogenem je nejznámější LSD. Droga se vyskytuje v podobě malých papírových čtverců, které jsou napuštěny roztokem LSD. Aplikují se pod jazyk, kde se nechají rozpustit pomocí vlastních slin. Ve společnosti si pro své silné účinky získaly název Trip. Následkem užití je většinou psychotická porucha, mohou se dostavit stavy hysterie, deliria a může vést až ke stavu podobnému schizofrenii.¹⁹

Kanabinoidy - Mezi konopné drogy řadíme hašiš a marihuanu. Účinky těchto drog má na svědomí látka THC (tetrahydrocannabinol), která se nenachází ve všech druzích konopí. Marihuana jsou sušené samičí květy konopí. Nejčastěji se kouří jako cigarety (jointy). V některých případech se marihuana užívá ve formě potravin či nápojů. V těchto případech má marihuana delší nástup, ale za to dlouhodobější účinky. Silnější konopnou drogou než marihuana samotná je hašiš. Koncentrace THC v hašiši je přibližně pětkrát vyšší než v marihuaně. Ten je připravován z konopné pryskyřice. Jeho účinky se projevují v náladě a vnímání. Často dochází k záchvatům smíchů bez příčiny, relaxaci a pocitu zpomalení času. Občasné užívání neznamena nijak závažné nebezpečí, avšak při častější inhalaci může dojít k nemocem dýchacího traktu.

¹⁸ PRAVDA O DROGÁCH. *Pravda o heroinu*. [online]. Praha : Řekni ne drogám - řekni ano životu, z. s. © 2009, [cit. 2017-12-31]. Dostupnost z <<http://www.drogy.cz/downloads/heroin.pdf>>.

¹⁹ BLAŽEJOVSKÝ, M. *Drogy v dopravě*. Praha : Wolters Kluwer, 2015, s. 47-50. ISBN 978-80-7478-903-8.

To zapříčiňuje dehet obsažený v cigaretách a kouř, který uživatele drží dlouhou dobu v plicích za účelem většího účinku.²⁰

Stimulanty - Jsou rozdělovány na přírodní a syntetické. Mezi přírodní řadíme kokain a crack. Syntetickými stimulanty rozumíme amfetamin, pervitin, efedrin a extázi.

První zmíníme kokain, který je obsažen v jihoamerickém keři rodu *Erythroxylon coca* (kokainovník pravý). Podle dostupných informací lze ze 100 - 170 kg listů vyrobit přibližně 1 kg kokainu. Ten se pak prodává ve formě bílého prášku, který uživatelé inhalují převážně nosem. Následují pocity radosti, povzbuzení, zvýšená představitost, rozhodnost, vytrácí se pocit únavy, zvyšuje se fyzická schopnost a ustupuje potřeba spánku. Naproti tomu při vysokých a dlouhodobých dávkách může člověk začít hubnout a trpět nespavostí. Tento stav může přejít až k dechové nebo srdeční zástavě.

Další přírodní stimulační drogou je crack. Ten je získáván z prášku kokainu pomocí tepelné úpravy společně s jedlou sodou a éterem. Aplikuje se v podobě kouře v cigaretách společně s tabákem nebo marihuanou. Působí na centrálně nervový systém a oproti kokainu se vyznačuje mimořádně vysokou návykovostí.

Syntetické stimulanty prakticky fungují na obdobné bázi jako ty přírodní a jejich účinky se dosti shodují například s již zmíněným kokainem. Je třeba zdůraznit jeden účinek, a tím je zásadní proměna psychiky. Ta často přichází po dlouhodobějším užívání pervitinu. Konzument pervitinu má paranoidní pocity, že se v jeho okolí něco děje a začíná si všímat, jak na něho ostatní lidé působí. Vysvobozením z tohoto extrémního stavu je nezřídka sebevražda. Posledním typem je takzvaná taneční droga extáze (MDMA – metylendioxyamfetamin). V současnosti velice oblíbená droga na tanečních akcích. Účinky extáze se dostavují poměrně rychle a pomáhají uživatelům snáze komunikovat, navázat vztahy a lépe se odvázat. Extáze oproti alkoholu potlačuje agresivitu. Člověk má neustále nutkání tancovat a necítí únavu. Únava se dostavuje až po vyprchání účinku. Droga je provázána s taneční hudbou a je oblíbená zejména u mladých lidí.²¹

²⁰ NOŽINA, M. *Svět drog v Čechách*. Praha : Koniasch Latin Press, 1997. s. 33-36. ISBN 80-85917-36-X.

²¹ NOŽINA, M. *Svět drog v Čechách*. Praha : Koniasch Latin Press, 1997. s. 24-32. ISBN 80-85917-36-X.

2.3.3 Drogová statistika

Pražská výroční drogová zpráva, která byla vydaná na konci roku 2016, říká: „Češi ve velkém konzumují alkohol a tabák, počet uživatelů nelegálních drog klesá.“ Pro přehlednost je lepší statistiku uvádět v číslech, a ta říká, že počet uživatelů nelegálních drog klesl ze 48 tisíc osob na 46,9 tisíc. Dále počet uživatelů, kteří užívají nelegální návykové látky nitrožilně, byl v roce 2014 45,6 tisíc osob. Studie zjistila, že i tato statistika mírně klesla na necelých 44 tisíc uživatelů. Aplikování nelegálních drog u uživatelů je v České republice dlouhodobě stabilní. Nejrozšířenějšími a nejužívanějšími látkami u nás jsou látky konopné. U problémovějších uživatelů nelegálních návykových látek převládá dlouhodobé užívání pervitinu neboli metamfetaminu. V opiátech se heroin řadí mezi méně užívané látky, než je tomu u buprenorfinu. Buprenorfin je látka, která byla vytvořena k léčbě bolesti, posléze si ji uživatelé drog převzali a používají ji výhradně jako drogu, která spadá do skupiny opiátů. Jindřich Vobořil uvádí, že buprenorfin je v léčbě dlouhodobě stabilní a má takzvaný stopový efekt. Což znamená, že uživatel této látky nemá takovou šanci na předávkování. Užívání je tedy daleko bezpečnější a dlouhodobější než třeba u heroinu. Zneužívání opiátů v České republice roste a objevuje se zejména u analgetik, jako je například morfin.

Co se týče mládeže a užívání jak legálních, tak nelegálních drog, v České republice tato čísla klesají, avšak stále jsme na vrcholu evropských statistik. Dle studie ESPAD (Evropská školní studie o alkoholu a jiných drogách) nelegální drogu vyzkoušelo 37,4 % 16letých studentů, přičemž šlo nejčastěji o konopné látky. První zkušenosti s konopnou látkou se v průměru dopustili studenti ve věku 14,5 let. První zkušenost s cigaretou sahá ještě do mladšího ročníku, a to v průměru už ve věku 11,9 let. První konzumace alkoholu ve věku 12,6 let.

Úmrtí z předávkování nelegálních drog bylo zaznamenáno v roce 2015 na 57 případů. Toto číslo vzrostlo oproti roku 2014, kdy bylo identifikováno 48 případů. Dále bylo zaznamenáno 99 úmrtí pod vlivem drog z jiných příčin (autonehoda, sebevražda). Smrtelné předávkování alkoholem bylo zaznamenáno 342krát.

V tomto roce bylo odhaleno přesně 220 pěstíren konopí. Policií ČR a Celní správou ČR bylo zajištěno v trestním řízení celkem 645,2 kg marihuany,

30,3 tis. rostlin konopí a 7,5 kg hašiše. Pervitin byl odhalen Policií České republiky ve 263 varnách a bylo zajištěno rekordních 106,9 kg této látky. Na území České republiky tuto práci a šíření mají většinou na svědomí vietnamské menšiny. Kokain, který se převážně dováží z Jižní Ameriky, pašují a distribuují zejména skupiny albánské a turecké národnosti. Dováží se především v menších zásilkách do 10 kg. Dostupnost těchto látek, ať už se jedná o tabák, alkohol, marihuanu nebo jinou nelegální látku, je příliš vysoká. Nezletilý jedinec si v dnešní době může bez problémů obstarat jakoukoliv drogu, minimálně cigarety v trafice, které jsou zakázané prodávat osobám mladším 18 let.²²

2.4 Návykové látky a závislost na nich

Pocit, který nás ovlivňuje. Člověk ve stavu drogové závislosti přestává být svobodný. Vytváří si vazbu na drogu, která se stala jeho součástí. Odrazuje nás od toho, co je opravdu skutečně důležité. Nutnost aplikovat drogu je abnormálně vysoká, že ji uživatel potřebuje, aby vůbec „fungoval“. Je to stav, při kterém člověk ztrácí kontrolu nad svým tělem a dělá věci, kterých by se nikdy nedopustil. Závislost může mít různé podoby. Někdo může být závislý na návykových látkách, někdo na kontaktu s osobou nebo na nějaké činnosti. Tímto vzniká rozdělení závislosti na psychické a fyzické.

2.4.1 Psychická drogová závislost

Lidé, kteří teprve nabírají své zkušenosti s užíváním návykových látek, zpočátku nepocítují žádné obavy z následků, ale každou další aplikací návykové látky se jejich tělo i mysl stávají závislými. Někteří o tom nemají ani tušení, ale vytváří si touhu. Následně té touze propadnou, jejich závislost nezná meze a stává se nepotlačitelnou. U člověka, který užívá drogy pravidelně, například pervitin či jinou stimulační látku, má nutnou potřebu si obstarávat další a další přísun již zmiňované drogy. S každou další dávkou stimulantu si upevňuje závislost, a tak už se jeho mozkové buňky zaměřují jen na věci spojené s návykovými látkami a opomínají ostatní činnosti, které v minulosti narkoman pokládal za samozřejmé. Psychická drogová závislost je nejsilnějším faktorem. Při přerušení užívání návykové látky by se neměly dostavovat abstinenci

²² HLADNÁ, R. *Drogová situace v České republice v roce 2015*. [online]. Praha : Odbor protidrogové politiky © 2016, poslední aktualizace 26. 11. 2016 [cit. 2017-12-31]. Dostupnost z <<https://www.drogy-info.cz/article/press-centrum/tiskova-zprava-drogoва-situace-v-ceske-republice-v-roce-2015-24.-11.-2016/>>.

příznaky, přesto projevem psychiky člověka může být i projev fyzický, a to například třes rukou nebo nadměrné pocení. To je označeno jako klamný abstinenci příznak.

2.4.2 Fyzická drogová závislost

Oproti tomu všemu fyzickou drogovou závislost vyznačuje stav organismu při dlouhodobějším a častým užíváním drogy. Fyzicky závislý organismus na droze při přerušení přísunu látky reaguje poruchou, i když vlastně tomu tělu vysazení oné drogy prospívá. Poruchou je myšlen abstinenci příznak, který je charakteristický pro fyzickou drogovou závislost. To je reakce těla na postrádající látku, na kterou je tělo zvyklé neboli závislé. Abstinenci příznaky mohou být zanedbatelné a přehlédnutelné, jako například u kofeinu či tabáku. Ovšem abstinenci příznaky mohou být i velice intenzivní až životu nebezpečné. Takové příznaky se mohou objevit při konzumaci morfinu, kodeinu nebo heroinu.

Jaké příznaky se vlastně mohou dostavit? Tělo může začít pociťovat touhu po návykové látce, třes, úzkost, nechutenství, pocení, rozšířené zorničky a také epileptický záchvat. Souhrn těchto příznaků nazýváme abstinenci syndrom, který se u každé drogy může lišit.

2.4.3 Toxikomanie (Narkomanie)

Název toxikomanie je odvozen ze dvou pojmů. Prvním pojmem je toxikon farmakon jehož význam je jed na hrotu šípů, postupně se význam slova farmakon utvořil na jed, drogu, medicínu a lék. Druhá část slova manie označuje šílenost, zuřivost a nadšení. Toxikomanie je psychická i fyzická závislost na psychotropních látkách, které narkoman (jedinec závislý na droze) užívá trvale se škodlivými následky.²³

2.4.4 Vznik a následky toxikomanie

Přejděme opět k samotné drogové závislosti. Jak závislost vzniká? Co je narkoman schopný udělat kvůli látce, na které je závislý? A mnohé další.

Závislost vzniká opakovaným užíváním látky, ale především se závislost postupně utváří ze zvyku. Člověk je zvyklý užívat látku, která mu například přináší požitek, nebo mu občasně udělá dobře, pomůže mu ke zklidnění nebo uvolnění od

²³ NOŽINA, M. Svět drog v Čechách. Praha : Koniasch Latin Press, 1997. s. 12. ISBN 80-85917-36-X.

stresu. Stále je to stav, kdy člověk svůj zvyk vnímá a je si ho vědom, a pokud má v sobě sílu si říct: „Už dost!“, tak je schopen tento stav překonat. Pakliže osoba, která se nadměru poddala zvyku, který jí přinášel určitou dobu jisté potěšení, může se z toho stát závislost. U dlouhodobě závislých narkomanů je procento úspěšnosti na vyléčení mizivější, ale rozhodně jsou na světě případy, které toto procento navyšují. Toto se odvíjí od osobnosti člověka a na síle jeho vůle. Změnu ze zvyku v závislost můžeme poznat podle možnosti volby. Pokud se jedná o zvyk, člověk si řekne: „Ano, mohu přestat.“ Pokud ale mluvíme o závislosti, zde se už vytrácí možnost volby. Podvědomí závislého člověka moc dobře ví, že sám už na to nestačí a minimálně potřebuje další pomoc. V těchto případech nastává změna priorit a závislý člověk přehodnocuje stupeň důležitosti. V minulosti pro toho člověka byla nejdůležitější rodina, práce nebo hobby. Vývojem závislosti pro něho tyto důležitosti postupně ztrácí veškerou hodnotu a jeho mysl se zaměří jen na prioritu číslo jedna, a tou je látka, která ho uspokojuje.

Jenomže každý následek má i svou příčinu. Člověk se nestane závislým jen tak. Na světě jsou různé faktory, které člověka „donutí“ k onomu kroku. Takových faktorů jsou tisíce a každý narkoman (toxikoman) má svůj vlastní příběh. Jeden to zkusil ze zvědavosti, jiný z trápení, které mu způsobovalo okolí, další zase z důvodu samoty, stydlivosti nebo nízkého sebevědomí.²⁴

2.4.5 Dělení drogové závislosti

Drogová závislost se třídí na několik částí. První částí je takzvaná „zkouška“. Je to fáze, kdy uživatel nejprve zkusí svou první drogu, experimentuje a zjišťuje své možnosti. První droga mu ukáže svět z jiného, krásnějšího, pohledu, cítí se lépe a zažívá úžasné momenty s přáteli. Dost možná to i některým osobám pomáhá k lepší výkonnosti v zaměstnání nebo studentům k učení. Bohužel si uživatelé návykových látek neuvědomují nebezpečí, které se pod touto „zábavou“ skrývá.

Následuje častější užívání návykové látky. Uživatel si ji začíná aplikovat pravidelně, avšak i v této části si myslí, že má vše pod kontrolou. Jenomže droga začíná pomalu projevovat i svoji stinnou stránku. Mohou se zhoršovat schopnosti a vnímání. Ze skvělých výsledků v zaměstnání nebo ve škole se stanou výsledky podprůměrné. Uživatel propadne látce ke každodennímu aplikování, což nás přivádí k části druhé. Na závislém je aplikování drog viditelné, ztrácí nad drogou veškerou kontrolu. Přichází

²⁴ Vlastní zdroj

první velké problémy, jako jsou ztráta zaměstnání, ztráta přátel nebo dokonce rodiny. V této souvislosti se začne projevat i rozdílný přísun financí, které byly dříve dostačující na ukojení touhy po návykové látce. Narkoman se ve snaze zajistit si další návykovou látku poddává nezákonným činnostem. To znamená, že za účelem získání drogy krade nebo vykonává prostituci, aby si vydělal peníze. Další problémy, které se projeví, řeší jen konzumací další drogy, která mu pomůže zapomenout. Bohužel jen krátkodobě, a tak je nucen konzumovat další. V této části narkoman není schopen přestat a při pokusu vynechat drogu se projeví fyzická závislost. Návrat k normálnímu životu není nic nemožného, šance na vyléčení je vždycky, ale je k tomu většinou zapotřebí více než jedna osoba. V takové fázi závislý člověk potřebuje pomoc. Většina práce a úsilí zůstává na něm samém.

Posledním stádiem, které existuje v závislosti na drogách, je užívání drogy za účelem dosažení klasického stavu. Aplikovaná návyková látka už závislému nepřináší žádný požitek, natož cokoliv pozitivního, co pociťoval na začátku. Slouží jako lék na odstranění fyzické i psychické bolesti. Toxikoman ztrácí veškeré pudry základního chování a je schopen pro zisk návykové látky ublížit na zdraví jiného člověka. Jeho život se zabírá jen tím, jak získat potřebné finance na látku, která mu dokáže ulevit od bolesti. Tento stav většinou končí smrtí z předávkování nebo následkem selhání organismu.²⁵

2.4.6 Getaway model

Model popisující, jak lidé postupně upadají do osidel drogové závislosti. Na začátku se jedná o alkohol, nikotin a přechází to v marihuanu a postupně v další tvrdší drogy. Mnozí lidé začínají pít alkohol již v útlém věku. Zpravidla se objevuje u mládeže kolem jedenáctého roku. U tak mladého věku nesou odpovědnost starší osoby, mezi které spadají samozřejmě rodiče, ale také lidé, kteří alkoholový nápoj prodávají. Není pravidlem, že lidé užívající legální drogy přejdou na drogy nelegální. Také není dáno, že spousta uživatelů tvrdých drog musela v minulosti zkusit marihuanu nebo konzumovat alkoholické nápoje.²⁶

²⁵ PLOCOVÁ, M. *Drogy a drogová závislost*. Praha : Branické sanatorium. 2015. [cit. 2017-03-19]. Dostupné z <<http://monikaplocova.cz/drogy-a-drogova-zavislost>>.

²⁶ JANDOUREK J. *Sociologie zločinu : Proč lidé vraždí a jezdí načerno* Praha : Portál, 2011. s. 128, ISBN 978-80-262-0026-0

Pro osvětlení tématu bychom neměli rozhodně zapomínat na tu nejdůležitější závislost. Co je pro člověka největší závislostí? Rozhodně to nejsou drogy. Především jsou to základní fyzické potřeby, jako například potřeba jíst, pít a dýchat. Toto jsou rozhodně nejzákladnější závislosti člověka, bez kterých se v žádném případě dlouhodobě neobejde.

3 Historie zneužívání návykových látek na našem území

V této části práce je stručný obsah historie návykových látek s územním zaměřením dnešní České republiky. Vývoj návykových látek v 19. století, před první světovou válkou až do 80. let 20. století.

3.1 První zmínky v Československu

Psychoaktivní látky, omamné látky neboli drogy se na území Čech objevovaly už v pradávné době v období neolitických kmenů. Práce ovšem nezachází tak hluboko do minulosti, ale zaměřuje se na drogovou historii v 19. a 20. století. Už v roce 1829 na sobě Jan Evangelista Purkyně zkoušel experiment s muškátovým oříškem (středověký všelék) a líčil jeho intoxikaci. Silná léčiva kolem roku 1865 byla často z makového odvaru, který sloužil například na žáhu, proti průjmu a žaludeční křeče. V Evropě roku 1843 byla doktorem Alexandrem Woodem vynalezena metoda, kdy pomocí injekční stříkačky poprvé aplikoval morfin proti bolesti. V Čechách byl morfin zaregistrován jako droga až ke konci 19. století, kdy se projevila u pacientů drogová závislost. To vše bylo bráno jako pouhá tragédie jednotlivce a onemocnění morfinismem, jak se dřív říkalo, zatím nemělo žádnou právní normu či opatření.

Nástup kokainu okolo 1. světové války protrhl českou drogovou síť, avšak jeho vzestup nebyl tak rapidní. Do konce války o něm bylo jen málo informací a pro většinu znalců a vědců to byl přípravek užívaný někde za mořem. Po válce a v následujících letech už nebyl brán kokain na lehkou váhu. Přišel jeho vzestup a byl spojován s ilegálním obchodem s drogami. Látka se stala v Praze oblíbenou a zkušenost s ní měla například i osobnost českého filmu Lída Baarová. Tato droga si našla svou oblíbenost i mezi tanečnicemi a prostitutkami, a proto ji Vladimír Vondráček ve své studii nazýval drogou prostitutek. Další návykovou látkou bylo opium, které bylo dostupné v tajných pražských kuřárnách. Drogy obsahující THC vystoupily v Československu na povrch ve 30. letech.

V letech 1920 - 1925 se rozvinul nezákonný obchod s drogami, který pocházel ze dvou pramenů. Z pašování a úniků léčiv z lékáren. Významnými dodavateli kokainu byli Rusové, kteří emigrovali z porevolučního Ruska. Tato doba si už vyžadovala ustanovení orgánů přímé recese. Byla založena Ústředna pro potírání nedovoleného obchodu s omamnými prostředky v ČSR u policejního ředitelství v Praze. V roce 1933 se poprvé začaly objevovat nedostatky v československé legislativě. V té době to byl stále jen přestupek.

3.2 Problém drog v období 2. světové války

V koncentračních táborech lékaři SS prováděli na věznicích pokusy s meskalinem. Cílem bylo vyvinout sérum pravdy. Přišel i prudký nárůst amfetaminu, který byl podáván britským letcům, německým parašutistům nebo například japonským letcům zvaným kamikaze. V ilegálním obchodu s drogami se náhle začal objevovat organizovaný zločin. Drogy byly výborným prostředkem k obchodu a jejich poptávka se rapidně zvyšovala. K přehledu minulých cen je uveden příklad morfinu a heroinu. Zakoupený morfin v Thajsku za 400 000 francouzských franků se prodal například za pětinasobek ve Francii. Kokain zakoupený v Kolumbii za 10 tisíc amerických dolarů byl následně prodán za 130 000 dolarů v zemích USA. Koncem 60. let nastupuje na drogovou scénu známý Pablo Escobar. Pořizování zbraní, letadel na přepravu, uplácení úředníků a policistů byla běžná rutina.

Vraťme se zpět k území dnešní České republiky. Československá armáda experimentovala s využitím drog jako bojových látek, kde bylo vojákům do nápojů během cvičné operace přimícháváno LSD. V archivu byl pak nalezen dokument s názvem Pokus z roku 1969, který tuto situaci zachycoval. LSD bylo v té době už známou látkou, se kterou bylo podrobena několik tisíc pokusů. Během studené války bylo Československo skoro zproštěno obchodu s drogami, jelikož byly uzavřeny hranice se Západem. Přes Československo probíhaly jen transitní převody a byly nacházeny zásilky určené do jiných zemí. Významnou takovou zásilkou bylo 18.5 kg hašiše, který byl letecky přepravován z Kábulu. S příchodem nových myšlenkových směrů koncem 60. let se objevilo zvýšené užívání marihuany. Vznikaly rovněž domácí laboratoře, kde byl vytvářen například kodein. Co se týče statistiky toxikomanie v letech 1973 až 1986 v Československu, tak čísla vzrostla ze 119 toxikomanů na 7039. Evidence od téhož roku vedla i úmrtí narkomanů, kterých v tomto roce bylo devět. Po patnácti letech úmrtí vzrostlo na 45 narkomanů. Boj proti drogové závislosti se stupňoval a reakcí státu byl

vznik právních legislativ. Začalo to novým zákonem proti alkoholismu, přes zákon o nedovolené výrobě a držení omamných prostředků až k novému trestnímu zákonu.²⁷

²⁷ NOŽINA, M. *Svět drog v Čechách*. Praha : Koniasch Latin Press, 1997. s. 49-114. ISBN 80-85917-36-X.

4 Kriminalita páchaná uživateli návykových látek

V první části práce jsme se věnovali teorii, která zahrnovala základní pojmy související s daným tématem až po historii zneužívání návykových látek. Než přejdeme k samotné praktické části, je třeba zmínit něco, co v práci řečeno doposud nebylo. Česká legislativa zmiňuje v trestním zákoníku činnosti spojené s jakýmkoliv nakládáním s návykovými látkami, které jsou trestně stíhány. První z nich je nedovolená výroba a jiné nakládání s omamnými a psychotropními látkami a s jedy. Pokračuje to následujícím § 284 zákona č. 40/2009 Sb., ve kterém jsou uvedeny veškeré náležitosti spojené s přechováváním omamné, psychotropní látky a jedu. Nedovolené pěstování rostlin obsahujících omamnou nebo psychotropní látku nalezneme pod § 285 téhož zákoníku. Poslední dva paragrafy 286 a 287 jsou pod názvem výroba a držení předmětu k nedovolené výrobě omamné a psychotropní látky a jedu a šíření toxikomanie.

Výše zmíněné činnosti jsou nejvíce páchany uživateli návykových látek. Zajisté to ale nejsou jediné trestné činy, kterých se dopouštějí. Uživatel závislý na alkoholu, u kterého je dokázáno, že vyvolává ve více případech agresivitu, se může dopustit například domácího násilí (týrání osoby žijící ve společném obydlí) podle § 199 či výtržnictví podle § 358. Toxikoman, který pravidelně užívá tvrdou návykovou látku, je nucen si obstarat další množství této látky i za cenu spáchání trestné činnosti. Takovými činnostmi zpravidla bývají krádež (§ 205), loupež (§ 173) a někdy dokonce i vražda (§ 140).²⁸ Výše zmíněná distribuce návykových látek stále přivolává více a více zájemců. V obchodování s těmito látkami kolují obrovské finance. Peníze jsou droga, kterou se lidé rádi nechají zlákat.²⁹

Přejdeme k praktické části, která je věnována analýze kriminality páchané uživateli pod vlivem návykových látek a shrnutí veškerých problémů. Ty jsou vypracované ze statistik, které poskytla por. Bc. Monika Schindlová, Dis. z Krajského ředitelství policie Středočeského kraje. Ačkoliv je práce zaměřena především na město Příbram, některé poskytnuté informace jsou statistikou pro celé Příbramsko. Tato statistika je zahrnuta do samotného počátku analýzy, po které následuje statistika zaměřena na samotnou Příbram.

²⁸ ČESKO. Zákon č. 40/2009 Sb., Trestní zákoník. *Česká republika*. 2010, §283–287. [cit. 2018-03-11] Dostupné z WWW: <<https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2009-40>>.

²⁹ PETR, P. et al. Prolegomena k farmakologii drogových závislostí. České Budějovice : VŠERS, 2007. 2. vydání. s. 53. ISBN 80-86708-31-4

Analýza kriminality páchané uživateli návykových látek na Příbramsku je utvořena od roku 2012 až do roku 2016. Prvním trestným činem pod vlivem návykových látek je ohrožení. Na konci roku 2012 je registrováno 102 případů, z toho 17 recidivistů. O rok později se čísla vyšplhala až na 132 případů a 35 recidivistů. V roce 2014 tento počet klesl pod stovku, a to přesně na 92 případů, z toho třicet recidivistů. Následující rok 2015 se četnost případů držela stále u hranice 100 případů za rok a poslední rok 2016 se ohrožení pod vlivem návykových látek dostalo na 94 případů, z toho 21 recidivistů. V rozmezí těchto pěti let je vidět jisté zlepšení.

Nejčastěji spáchané trestné činy pod vlivem drog, pokud byl pachatel zadržen na místě, ukazuje tabulka níže:

Tab. 1 - Trestné činy pod vlivem drog, pokud byl pachatel zadržen na místě³⁰

	2012	2013	2014	2015	2016
Vloupání do bytu	---	---	---	1	1
Maření výkonu úředního rozhodnutí	---	---	2	2	3
Ohrožení pod vlivem NL	3	1	5	3	5
Krádež vozidla	---	---	---	---	1
Mravnostní TČ	---	---	---	---	1
Podvod	---	---	---	1	---
Nebezpečné vyhrožování	---	---	---	1	---
Násilí proti úřední osobě	1	1	---	---	---
Poškození cizí věci	---	1	---	---	---
Krádež jízdního kola	---	---	---	1	---

4.1 Analýza statistik - Příbram

Příbram zveřejňuje statistiku kriminality až 10 let zpět. Zaměříme se na posledních 5 let. Začátek roku byly zveřejněny informace i za celý rok 2017, a tak analýza obsahuje roky 2013 - 2017.

³⁰ Vlastní zdroj

Trestný čin nedovolená výroba a jiné nakládání s omamnými a psychotropními látkami a s jedy byl v roce 2012 nejpočetnější. Bylo zjištěno 50 případů. Od té doby počet zjištěných případů klesl a drží se průměrně okolo 30 případů ročně. Nejméně této činnosti bylo zjištěno v roce 2014, přesněji osmnáct případů.

Šíření toxikomanie je činnost, která není v Příbrami tolik zastoupena jako trestný čin nedovolená výroba a jiné nakládání s omamnými a psychotropními látkami a s jedy. Za celých 10 let kromě roku 2017 byl zjištěn jen jediný případ. Konec roku 2017 byl nejspíše zlomový, protože bylo zjištěno 20 případů oproti minulému roku, kde byl počet případů nula. Je zřetelné, že se příslušné orgány města Příbram na šíření návykových látek velice zaměřily.

Ohrožení pod vlivem návykové látky je zjevně nejrozšířenější trestná činnost v Příbrami. Touto trestnou činností se rozumí obsah alkoholu v těle více než 1 promile nebo jakákoliv droga zjištěna v těle bez ohledu na množství. Před dvěma lety bylo zadrženo přes 800 řidičů pod vlivem návykové látky, z uvedeného počtu bylo 248 motoristů pod vlivem drog. Minulý rok se počet řidičů pod vlivem drog snížil o 32 a tento pokles nastal i u celkového počtu motoristů pod vlivem návykových látek, a to o 124 případů.

Tab. 2 - Nedovolená výroba a jiné nakládání s omamnými a psychotropními látkami a s jedy

	2013	2014	2015	2016	2017
Nedovolená výroba	24	18	24	35	32

Tab. 3 - Šíření toxikomanie³¹

	2013	2014	2015	2016	2017
Šíření toxikomanie	1	0	0	0	20

4.2 Shrnutí problémů zapříčiňující kriminalitu uživatelů NL

Kriminalitu z největší části potlačuje její prevence. Ta má obrovskou moc v jakékoliv podobě. V mladém věku, kdy člověk se vyvíjí a poznává svět, je její síla

³¹ Vlastní zdroj

nejvyužitelnější. Právě z tohoto důvodu je problém popsán podrobněji v další kapitole této práce.

Je třeba klást důraz na rychlý vývoj celého světa. Život je velice provázaný postup všech možností. Vše souvisí se vším a každá akce má svou reakci. Vývoj technologií posouvá hranice možností, a mnohdy naše schopnosti nedokážou zajistit veškerá opatření, která jsou potřeba k udržení bezpečného fungování lidstva. V tomto světě nekontrolovatelného vývoje se pokaždé otevře možnost projevu. Násilník si vytvoří cestu pro obtěžování žen, dealer získá způsob, jak nepozorovatelně prodat látku narkomanovi a výtržník bude poškozovat cizí majetek a památky. Vývoj byl podceněn na samém počátku a nelze napravit. Je důležité v nově vzniklých situacích nepolevit a držet hranice v takových hodnotách, aby byly snesitelné.

Co se návykových látek týče, je těžké říci, zda by například vyšší sankce za trestný čin snížily míru kriminality spojenou s jejich užíváním. Lidé mají příliš mnoho možností a málo rozumu na to, aby se cítili ohroženi. Proto nemají strach ze zatčení, počítají s tím, že nikdy nebudou dopadeni.

Na tak špatnou pověst, jakou Příbram má, se s realitou potýká velice obstojně. Její výsledky mluví více než zřetelně a ukazují výborné zlepšení jak po stránce prevence, tak i upadající kriminality.³²

³² Vlastní zdroj

5 Prevence kriminality způsobená zneužíváním návykových látek

Prevence je základní strategií kriminality vůbec, na kterou by měl být kladen největší důraz. Jak nejefektivněji zasáhnout než právě onou prevencí. Ve spojení se zneužíváním návykových látek je prevence podceňována nejen výchovou rodičů, nízkou disciplínou ve školství, ale i ze strany státu.

5.1 Dotazníkové šetření

Analýzou výsledků dotazníkového šetření se zúčastnilo přesně 70 respondentů. Návrhem na zlepšení prevence kriminality by podle těchto účastníků dotazníkového šetření měl být kladen větší důraz na výchovu dětí a mladistvých a vše, co k ní patří. Tuto odpověď zvolilo 31 respondentů. Druhým nejvýznamnějším faktorem je vliv komunity, přátel nebo i spolužáků. Takto odpovědělo 26 respondentů. Výchova rodičů v dnešní době ohromně polevila a takovýto výsledek se dal očekávat. Je přímo viditelné, jak dnešní mládež postrádá disciplínu, zodpovědnost za své činy a pokoru ke starším lidem. Těžko říci, zda se z tohoto hlediska do budoucna něco změní, protože rok od roku se to stupňuje. Toto je odkazem bezohledných rodičů, kteří si pořízují děti zcela nepřipraveni a nevěnují jim tolik pozornosti. Pokud se rodiče rozhodnou podstoupit tento životní krok, je potřeba si uvědomit, co to všechno obnáší. Dítěti je třeba poskytnout určitou aktivitu, která jej bude naplňovat. Důležité je, aby se člověk dokázal zamyslet sám nad sebou a snažil se neustále zdokonalovat. Potomek ke svým rodičům vzhlíží, přejímá jejich návyky jak v činnostech, v chování, tak i například ve stravování. Jak bylo již psáno: „Dítě je odkazem svých rodičů.“³³

S ohledem na kriminalitu v Příbrami se její občané cítí být v bezpečí. To dokazuje příbramská statistika kriminality, která od roku 2006 vykazuje výrazné zlepšení. Za rok 2017 bylo objasněno 906 trestných činů, což je velice příznivé číslo oproti roku 2006, kdy se počet objasněných kriminalit blížil k číslu 2500. Právě pro tyto hodnoty je rok 2017 označován jako rekordní v pozitivním slova smyslu.

Nejvíce zastoupenou kriminalitou v Příbrami je kriminalita majetková. Informaci sděluje příbramská statistika. Tak odpověděla i většina respondentů,

³³ Vlastní zdroj

konkrétně 34. Zajímavé ovšem je, že dle dotazníkového šetření se na druhém místě umístila kriminalita drogová, která podle příbramských statistik není tak vysoká. Majetková kriminalita tvoří necelých 50 % z celkových trestných činů za rok 2017. Pro zajímavost se drogová kriminalita zastavila koncem roku na 56 trestných činech a například trestných činů v oblasti hospodářské kriminality se stalo celkem 102. Skoro dvojnásobek, a přesto si lidé v Příbrami myslí, že je to jinak. Omyl či nikoliv? Na to se zeptáme tří respondentů v závěru práce, kteří mají v této oblasti četné zkušenosti.³⁴

Dalším výsledkem dotazníkového šetření v oblasti zlepšení prevence kriminality v určité činnosti byla nejvíce zaškrtnuta volba hlídky jak městské, tak státní policie České republiky. Je třeba tuto činnost zlepšovat a nepodcenit tento výsledek. Co se týče města Příbram, by bylo správné se zaměřit na večerní akce. Dle několika obyvatelů Příbrami jsou tyto akce ohniskem nejen pro distribuci návykových látek ale i pro jejich užívání.

Tím se dostáváme k prevenci šíření návykových látek. U látek jako jsou alkohol a nikotin, je třeba dbát na zodpovědnost lidí, kteří tyto látky prodávají. Děti a mládež jsou vystavováni nejrůznějším reklamám na návykové látky. Pokud dítě vidí kouření nebo nadměrné pití alkoholu u svých rodičů, s velkou pravděpodobností se s touto činností bude chtít seznámit. Vliv na šíření drog je obdobný. Člověk ve většině případů zkusí svoji první drogu mezi přáteli, když mu je nabídnuta nebo vnucena. Až po určité zkušenosti se snaží vyhledat dealera. Je to tedy vliv přátel a známých, kteří již zkušenost s užíváním drog mají, nicméně jim stále chybí dostatek rozumu, aby od takového problému ochránili i své okolí. Tato myšlenka opět vede k počátku vzniku problému, a tím je jednoznačně podceněná výchova rodičů.³⁵

Přejdeme ke znalosti obyvatel Příbrami ve vytvořených programech a aktivitách v oblasti prevence kriminality. Úctyhodných 54 respondentů ze 70 odpovědělo NE. Je vidět, že velmi malý počet obyvatel města Příbram zná jakoukoliv aktivitu či program. Mezi známější programy a aktivity prevence kriminality patří Asistenti prevence kriminality ve spolupráci s neziskovou organizací Magdalena. Ta byla ve volné odpovědi zmíněna s ohledem na nízký počet odpovědí dvakrát.³⁶ Z tohoto hlediska je třeba věnovat pozornost tomu, jak se programy a aktivity prevence

³⁴ KRAJSKÉ ŘEDITELSTVÍ POLICIE STŘEDOČESKÉHO KRAJE. *Kriminality v teritoriu města Příbram kde dni 31.12.2017*. Příbram : Obvodní oddělení Příbram. 2018. [cit. 2018-03-03]. Dostupné z <<http://www.bezpecnapribram.cz/data/33.pdf>>.

³⁵ Vlastní zdroj

³⁶ Vlastní zdroj

kriminality, jako jsou například Cestou sdílení nebo Letní zážitkový pobyt pro děti s rizikovým chováním, zveřejňují a dostávají k obyvatelům Příbrami.³⁷

5.2 Závěr dotazníkového šetření

První polovinou závěru této kapitoly je shrnutí návrhů na prevenci kriminality drogově závislých. Důležitým faktorem ve zvyšování prevence proti trestným činům v oblasti užívání návykových látek jsou jistě již zmíněné programy a aktivity. Nicméně tyto programy a aktivity jsou takzvanou skrytou prevencí, jelikož se nedostávají k obyvatelům v dostatečné míře. Určitě je vidět jistý prostor a je třeba najít lepšího využití pro veškeré programy a aktivity. Samozřejmě je to krok správným směrem. Dalším faktorem ke zlepšení prevence kriminality je v kvalitnějším přístupu Probační a mediační služby. Spousty propuštěných vězňů mají složitý návrat do běžného života a začít ho žít znovu podle přednastavených pravidel. Sehnat levné bydlení, najít si kvalitní zaměstnání a bezproblémové přátele je v dnešní době pro bezúhonného člověka, natož pro člověka, který má zápis v trestním rejstříku, problém. Pokud si trestaný odsedí trest, který splnil svůj účel a po propuštění má chuť začít znovu, přijde první rána. Okolí ho vnímá s nedůvěrou, zaměstnavatelé nemají zájem o jeho kvalitu a pronajímatelé ho odsuzují na první pohled, a tak mu nezbyvá nic jiného, než se vrátit do života před výkonem trestu. Proto je třeba se orientovat na vysoký počet recidivistů, kterých bylo 179 v roce 2016. Oproti roku 2015 bylo o 68 recidivistů méně. Je vidět, že se v Příbrami na prevenci kriminality usilovně pracuje.³⁸

Jednoznačným a také dalším faktorem je výchova dětí a mladistvých. Je to důležitá fáze života, kdy se člověk vyvíjí a je zde největší riziko ovlivňujících jevů. Údaje z roku 2001 vykazují, že necelých 50 % uživatelů návykových látek začalo ve věku 15 - 19 let. Z celkového počtu byla zjištěna u 14 % uživatelů první zkušenost s návykovou látkou do 15 let.³⁹ V době, kdy studenti ukončují školní docházku, se potýkají s obrovskou životní změnou. Změna se týká jak jejich okolí, tak i sociálních sítí, ve kterých se pohybují. Tyto změny mohou zvyšovat příležitost k tomu, aby začali

³⁷ MĚSTO PŘÍBRAM. *Program prevence kriminality města Příbram na rok 2016*. Příbram : Město Příbram. 2018. [cit. 2018-03-03]. Dostupné z <<http://pribram.eu/files/post/100111/M%C4%9Bstsk%C3%BD%20program%20prevence%20kriminality%202016.pdf>>.

³⁸ MĚSTO PŘÍBRAM. *Program prevence kriminality města Příbram na rok 2017*. Příbram : Obvodní oddělení Příbram. 2018. [cit. 2018-03-03]. Dostupné z <<http://www.bezpecnapribram.cz/data/20.pdf>>.

³⁹ KALINA, K., et al. *Drogy a drogové závislosti II*. Praha : Úřad vlády České republiky, 2003. s. 232. ISBN 80-86734-05-6.

užívat návykové látky, ať už jen nárazově nebo pravidelně.⁴⁰ Dítě by mělo být vychováno k určité zodpovědnosti, slušnosti a disciplíně. Jako náprava dnešní doby k těmto ctnostem by měla být opět zavedena povinná základní vojenská služba. Toto je vhodná pomoc ze strany státu k lepší společnosti a připravenosti. Zkušenosti, které člověk získá na povinné základní vojenské službě, jsou jistě k nezaplacení. Nový vznik povinné základní vojenské služby, by vyžadoval nemalé finanční prostředky, nicméně výsledek by byl krok správným směrem.

Druhou polovinou závěru této kapitoly je odkaz na zbylé 4 otázky, které jsou taktéž součástí dotazníkového šetření. Všechny otázky a odpovědi jsou přetvořeny do 10 grafů, které zahrnují veškeré informace z celkového šetření. Tyto grafy se vyskytují v seznamu grafů a tabulek na konci práce.⁴¹

⁴⁰ CANNING, U., MILLWARD, L., at all. Drug Use Prevention Among Young People: a Review of Reviews. London : Department of Health, 2001, s. 53. ISBN 1-84629-147-X.

⁴¹ Vlastní zdroj

6 Kazuistika s uživateli návykových látek

Poslední kapitola vypráví o životě tří osob, které mají zajímavé zkušenosti s užíváním návykových látek. Byli vybráni tři různí respondenti, kteří mají odlišný pohled na svět drog. Liší se nejen vývojem, názory, ale i celkovým myšlením. Z daného pohledu je to určitě zajímavá část. Užívání a vše, co se kolem návykových látek točí, je zcela jiný svět, než který známe. Tato část práce jistě donutí k zamyšlení nad tím, co se v našem světě děje. Cílem těchto rozhovorů je mimo jiné i analýza informací o městě Příbram. Mezi jejími obyvateli je o ní mluveno jako o městě s bohatou zkušeností s drogami.

Text níže obsahuje citlivé osobní informace, a proto je kladen důraz na skrytou identitu jednotlivých osob. Jejich přání o anonymitě je respektováno.

6.1 Uživatel číslo 1

Prvním, méně zajímavým ze všech tří respondentů je Uživatel číslo 1. Jedná se o osobu, která užívá návykové látky krátkodobě a nepotýká se s tolika problémy. Přesto přinesl této práci velice přínosné informace, názory a myšlenky.

Mladíkova věková kategorie je blízká běžného studenta vysoké školy. Jeho vzdělání bylo ukončeno střední odbornou školou s maturitou se zaměřením kuchař - číšník. Nebál se být otevřený jak minulosti, přítomnosti, tak i budoucnosti. Tento člověk se dokázal bavit o čemkoliv a neměl sebemenší problémy se vyjadřovat. První otázka vedla k úplně prvním zkušenostem s návykovými látkami. Prozradil, že první návykovou látku zkusil v 6 letech. Jednalo se o nikotin. Další zkušenost přišla s marihuanou. To se odehrálo v jeho 16 letech. Ovšem nejužívanější látkou, která v jeho drogovém životě hrála roli, je pervitin, který zkusil v 18 letech.

Nejzásadnější otázkou, která u vzniku této závislosti nesmí chybět je, jak se k návykovým látkám člověk dostane, respektive z jakého důvodu s nimi přijde do styku. S největší pravděpodobností se jedná o experiment, o touhu zkusit něco nového. To je i důvod v tomto případě, kdy mladíkovi chyběla určitá aktivita a převládl v něm pocit neuspokojení a potřeby zkusit něco, co mu razantně změní pohled na realitu.

Uživatel se rozpovídal i o jednotlivých účincích návykových látek a jaký měly konkrétní vliv na jeho osobu. Na základech alkoholu a nikotinu tahle práce nestojí, a tak

tyto návykové látky byly z otázek vyloučeny. První závažnější drogou byla marihuana, kterou užíval celých 6 let každý den. Zpočátku (první půl rok) se po inhalování objevovaly stavy, jako jsou uvolnění, zábava, pocit klidu, a přesto se objevovala potřeba vykonávat aktivitu. Po dlouhodobějším užívání marihuany se tyto stavy absolutně přeměnily v únavu, pomalé reflexy a přišlo i psychické otupění. Experiment s kokainem byl velice krátkodobý, avšak po aplikaci se uživatel cítil plný energie, soudržný, cítil zrychlený tep, velmi společenskou náladu, touhu po komunikaci a brnění zubů. Přirovnává tuto látku k pervitinu. Zmiňuje se o tom, že nemá „dojezd“ a nepřevládá chuť si opatřit okamžitě další dávku. Což u pervitinu je zcela dané, a tato potřeba se objeví vždy. Při seznámení s pervitinem užíval látku jednou za měsíc s tím, že v blízké době to přešlo v každodenní aplikování. Zmiňuje se i o faktu, že je zásadně proti užívání nitrožilně. Při této aplikaci je jednak vysoké riziko nemoci. Uživatel si je vědom, že již není cesty zpět. Na pervitin jeho tělo a mysl reagovaly zrychleným tepem a tokem myšlenek, nespavostí, žádné potřeby jíst a pít a nadměrným pocením. Vždy látky užíval v kolektivu a ve společnosti, nikoliv sám.

Vypráví o tom, jak se mu během doby užívání návykových látek pozastavil jeho fyzický i psychický vývoj. Zaměřil se na nepodstatné věci a přestal vnímat realitu. Často přicházely halucinace po neustálém, několikadenním užívání a následná regenerace těla ve formě odpočinku. Uživatel číslo 1 řekl: „Tělo se po několikadenním náporu látek, které člověku odebírá základní potřebu jíst a pít, vzbudí a zákonitě zjistí, jakou dobu mu chyběly určité živiny a snaží se tento propad dohnat.“

Na řadě jsou další otázky ve spojitosti s městem Příbram. Respondent byl tázán na otázky typu, zda si myslí, jestli jsou drogy abnormálně rozšířeny po městě, nebo jak je těžké vyhledat dealera. Jeho odpověď zněla: „Neměl jsem potřebu si drogu obstarávat, sám jsem se dealerem stal.“ Mimo to, že se stal dealerem, reagoval i na skutečnosti s drogami ve městě Příbram. Jedná se úplně o jiný svět. Člověk, který návykovou látku nevyhledává, se setká s drogou zřídka. Ovšem člověk, který po droze touží, tak ji nalezne na každém rohu. V průměru je možné si v Příbrami obstarat drogu do cca 3 hodin, někdy i dříve. Zarážející věta, kterou respondent vyřkl: „Sehnat drogy v Příbrami a kdekoliv jinde je asi tak těžké, jako si objednat pizzu.“

Spáchaných trestných činů, za které byl Uživatel číslo 1 odsouzen, je nula. Nicméně se dopustil trestného činu řízení motorového vozidla pod vlivem návykové látky a dalších trestných činů, jako jsou přechovávání omamné a psychotropní látky

a jedu, nedovolené pěstování rostlin obsahujících omamnou nebo psychotropní látku a šíření toxikomanie.

Závěr konverzace byl zaměřený na osobní otázky orientované na jeho přítomnost a budoucnost. Mladík posmutněl nad tím, kolik ztratil vážených přátel a známých nejen proto, že užívá návykové látky, ale ze strachu, že při kontaktu se známými mu budou vnucovány další. Svě rodině se svěřil o jeho zkušenosti s návykovými látkami. Ze strany rodiny přišlo zklamání, ale nezlomili nad ním hůl a snaží se mu pomoci, už jen proto, že měl odvalu se sám přiznat. Ocítá se na rozcestí mezi pevným ukončením s aplikováním návykových látek. Chybí mu silná psychika a vůle. Snaží si dát život do pořádku, dokud je pravděpodobnost vysoká. Bohužel po jeho zkušenostech to není tak snadné. Chtěl by zkusit svou šanci na nový život u Armády ČR, která by mu dopřála pevný řád, disciplínu i možnost jeho fyzického a psychického rozvoje. Myšlenkově a názorově na danou situaci je na dobré cestě, jen se na ní udržet a pokračovat v ní dál.

Uživatel číslo 1 upozorňuje a doporučuje: „Zásadně nikdy neexperimentovat s pervitinem. Nepomáhat narkomanům s jejich vyléčením. Budou sice vděční, ale nepomůže jim to. Musejí se chtít vyléčit sami. Nejdůležitější je najít v sobě vůli, motivaci a dokázat to hlavně sám sobě, popřípadě své rodině.“

6.2 Uživatel číslo 2

Dalším typem uživatele návykových látek, se kterým vznikl rozhovor, je rozumově vyspělý jedinec se silnou psychikou a s příliš těžkým životem, který ho stáhl na samé dno, odkud není snadné cesty zpět. Tím uživatelem je 40letý muž, který vystudoval střední odbornou školu s výučním listem. Jako Uživatel číslo 1 vystudoval taktéž obor kuchař - číšník. S alkoholem začal v 7 letech a pokračovalo to marihuanou ve 20 letech.

Jeho zkušenosti sahají dál než k marihuaně, která mu v této době slouží jako léčebný účinek proti depresím, uvolňuje svaly a bolest kloubů. Okusil, jaké je užívat pervitin, kokain, extázi, LSD i houbičky. Extázi užívá jen výjimečně na společenských akcích. LSD zkusil dvakrát za život a řekl: „Po aplikaci LSD je velice snadné tomu člověku hrát na psychiku. Je zde možná extrémní manipulace. Člověka na LSD si dokážu psychicky rozebrat a zase složit tak, jak já budu chtít.“ Kokain a houbičky zkusil

tolikrát jako již zmíněné LSD. K houbičkám dodal vysokou nebezpečnost. Řekl: „Je to příroda, nikdy nevíš, kolik toho v dané houbičce je. Můžeš si jich dát 5 a může to být moc, nebo si jich dát 50 a bude to mít minimální účinek.“ Pervitin konkrétně na tohoto uživatele působil jako povzbuzovač. Vytvořil mu v těle adrenalin (efedrin), to zapříčinilo větší rychlost, sílu a energii. Zdůraznil, že u této látky je důležité dávat pozor na psychiku. Pervitin užívá od 22 let.

Rozdíl oproti prvnímu uživateli je v důvodu první zkušenosti s užitím drogy. Nešlo tu o experiment, ale o velmi těžkou a vážnou shodu různých okolností v životě. První ránou v jeho životě byl rozchod s jeho přítelkyní, se kterou strávil celých 7 let. Následně přišla ještě větší rána, a tou byla ztráta milovaného otce, který mu zemřel v náručí. Poslední ranou byla autonehoda, při které přišel o život mladý hoch. Při shrnutí těchto závažných situací musí každý uznat, jak velký nápor na psychiku člověka to je.

Momentálně je na tom tak, že když mu finanční situace umožní pořídit si dávku pervitinu, tak si ji aplikuje, jinak ne. Nemá potřebu kvůli návykové látce někoho ohrožovat na životě, vystavovat nebezpečí nebo páchat jakýkoliv trestný čin. Pracuje na plný úvazek už 6 let v kuse a je na něm vidět obrovská zkušenost co se týče světa drog. Má snahu se udržovat na úrovni reality a fungovat. I přes veškeré skutečnosti, které se odehrály, to není typ člověka, který by byl pohlcen světem drog a nebyl schopen se vrátit do normálního života. Jeho psychika je silná i přes veškeré útrapy, které si na něj život přichystal.

Udává, že 1 g pervitinu stojí 1000 korun. Toto množství je schopen si pořídit dvakrát do měsíce. Dříve návykovou látku pervitin užíval každý den a dnes užívá jen ve společnosti přátel. Drogu aplikuje jedinečně nosem a stejně jako Uživatel číslo 1 mluví o užívání pervitinu jehlou, kdy je následně takřka nemožné do budoucna s pervitinem přestat. Co se týče nákupu návykových látek v Příbrami, říká velice stručně: „Stačí mít kredit (paušál) a telefonní číslo.“ Narkoman v Příbrami může sehnat drogu každý den, v průměru od 2 do 5 hodin. V tomto městě není žádný problém s obstaráváním návykových látek.

Přejdeme ke spáchaným trestným činům u Uživatele číslo 2. Jak už bylo výše zmíněno, uživatel se dopustil autonehody, která byla pod vlivem návykové látky. K tomu byl spolupachatelem krádeže, které se zúčastnil jako řidič motorového vozidla.

Za tyto činnosti byl odsouzen ke čtyřem letům podmíněně. Tento rozsudek už má za sebou, nicméně nadále mu bylo vyměřeno odškodné za smrt chlapce. Dluh, který mu byl vyměřen, splácí nadále. O jeho snaze svědčí dlouhodobá zaměstnanost, kde tráví více času než doma. Spáchané trestné činy, za které nebyl odsouzen: Nedovolená výroba a jiné nakládání s omamnými a psychotropními látkami, přechovávání omamné a psychotropní látky a jedu, nedovolené pěstování rostlin obsahujících omamnou a psychotropní látku, výroba a držení předmětu k nedovolené výrobě omamné a psychotropní látky a šíření toxikomanie. Spáchal veškeré trestné činy, které existují ve spojení s užíváním návykových látek. Uživatel číslo 2 řekl: „S klidným srdcem mohu říci, že 95 % narkomanů spáchalo všechny tyto trestné činy, ačkoliv za ně nikdy nebyli odsouzeni.“

„Všechno špatné je pro něco dobré.“ To je jeho názor na otázku, zda je se svým životem spokojen. Užívání návykových látek by nezměnil. Pomohly mu vyrovnat se se situacemi, které přišly. Sice zjistil, že to bylo zbytečné a vzpomínky se po vysazení drog vracejí, nicméně to není takový nápor na psychiku a lépe to snáší. Zmínil jednu činnost, které lituje. Propadl gamblerství. Svůj život porovnal s minulostí a znovu dodal, že již 6 let pracuje, snaží se být silný, vyrovnat se s dluhy a začít svůj život žít.

Doporučení a varování od takto zkušeného narkomana, který si prožil své: „Marihuanu ano, nikoliv ale tvrdou návykovou látku. Nebát se vyhledat psychiatra, když je člověk v úzkých, nebát se mluvit o problému přímo, obrátit se především na rodinu a dát si pozor na přátele a lidi kolem sebe. Důvěra je mocný nástroj.“ Poslední věta, kterou respondent ukončil interview, byla velice zajímavá a vhodná k úvaze. „Jsem si vědom toho, že spousta věcí člověk v životě neovlivní, avšak za užívání drog jsem zodpovědný jen já sám. Jen se ptám, jak je možné, že stát vůbec dovolil, aby se ke mně ty drogy dostaly.“

6.3 Uživatel číslo 3

Posledním typem respondenta, se kterým byl vytvořen rozhovor, je naprosto vyléčený uživatel návykových látek. Již je to čtvrtým rokem, co je 27letá žena vyléčená a bez jakéhokoliv užívání návykových látek. Dokonce se dá říci, že k návykovým látkám cítí jistý odpor, a to i k alkoholu, který jí způsobuje problém i v malých dávkách. Od jisté doby už nepije vůbec a příležitostně ji uspokojí maximálně jedna sklenička vína. Zmiňuje fakt o jejím těle, které bylo pod každodenním nápor.

Po čtyřletém půstu se její tělo zabezpečilo takovým způsobem, že její hladina alkoholu se velice snížila a druhý den měla problémy s bolestmi hlavy a žaludku.

Její první zkušenost s alkoholem byla v 7 letech a pokračovalo to houbičkami ve 12 letech. Zde je na čase se zeptat, jak je vůbec možné, aby se tak malé dítě dostalo k návykové látce, jako jsou houbičky. Mladá žena přiznala, že za to mohl kolektiv starších přátel, kteří již byli v těchto věcech zkušenější. V 15 letech se opět díky kolektivu připletla k návykovým látkám, jako jsou pervitin a alkohol. Užívání nemělo žádný plynulý nástup, ale okamžitě to přešlo v každodenní užívání pervitinu i alkoholu zároveň.

Znaky jednotlivých látek, které mladá žena užívala a jaké měly vliv na její osobu:

Marihuana - standartní účinek této látky, nic nespécifického. Po vykouření cigarety z marihuany přišel nástup dobré nálady, uvolnění a zábava.

Alkohol - ten byl zde užíván v nadměrném množství a vliv na osobu měl v podobě agresivity.

Houbičky - absolutní změna oproti realitě. Vše okolo mění své barvy. Látka obsažená v houbičkách působí vesele a dává světu krásu.

LSD - po aplikaci návykové látky ztrácí pojem o čase. Určitá prováděná činnost trvá velmi dlouho a náhle se probouzí úplně na jiném místě, v jiném čase a s jinými lidmi. Účinky trvají více jak 12 hodin, a to i po spánku.

Extáze - vždy se cítila rozjařeně, vše okolo je krásné a pociťuje jiné vnímání a přebytek energie.

Pervitin - po užití přichází šok a okamžitý přísun energie. Byla schopná zvládat více věcí najednou, víc se kontrolovat a zvládat emoce.

Každodenní užívání pervitinu a alkoholu trvalo celých 8 let. Marihuanu užívala zhruba 1 g na den po dobu dvou let. V průběhu se stala dealerem drog (v 19 letech), takže přísun drog pro ni nebyl problém. Aplikování drog probíhalo jen inhalací a perorálně. Na otázku, jak je obtížné v Příbrami sehnat návykovou látku, odpověděla:

„Vůbec ne, vyjdeš ven a máš!“ Dle jejího názoru jsou v Příbrami rozšířené látky všech druhů a není tam žádný problém jakoukoliv drogu sehnat.

Za žádný trestný čin nebyla odsouzena. Dopustila se řízení motorového vozidla pod vlivem návykové látky, za což nebyla souzena. Splňuje pravidlo Uživatele číslo 2, který tvrdí, že 95 % narkomanů spáchalo veškeré trestné činy spojené s návykovými látkami bez odsouzení.

Na otázky ohledně spokojenosti se svým životem, zda by něco změnila, nebo zda něčeho lituje, odpověděla: „Spokojená se svým životem určitě jsem, již 4 roky se úspěšně vyhýbám návykovým látkám a změnila jsem zásadním způsobem svůj život od základu. Můj momentální pohled na veškeré návykové látky je velmi striktní a mám na ně radikální názor.“ Vysvětluje, že na její vyléčení měla výrazný vliv rodina, která ji nezavrhl a důvěřovala jí.

Sedmadvacetiletá žena doporučuje těm, kdo užívají drogy z nějaké psychické újmy, ať se nebojí vyhledat odbornou pomoc. Drogy jen problémy oddálí a zintenzívní. Ty pak na povrch vystoupí ještě v horším světle. Mluví z ženy zkušenost s jinými lidmi, kteří byli pohlceni drogami a útrapami. Varuje ty, kteří chtějí návykové látky zkusit jen z experimentu a z nudy. „Nikdy to nedělejte a těm, co vám to budou nabízet, to nedovolte!“ Ne každý má psychiku na tuhle hru s úplně rozdílným světem. Cesta k výhře je značně trnitá. Poslední slova, která žena řekla, zněla takto: „Když už do toho člověk jde, tak rozhodně naplno, protože člověk, který do tohoto světa vkročí dobrovolně, tak si nic lepšího nezaslouží!“⁴²

I přes malý počet respondentů je vidět, že odpovědi týkající se města Příbram ve spojitosti s návykovými látkami jsou velmi jednoznačné. Všichni uživatelé návykových látek, kteří poskytli rozhovor pro tuto práci, jsou zajisté i obyvatelé Příbrami. Při položení této otázky byla jejich odpověď naprosto zřejmá a bez zaváhání. Informace, která se proslýchá mezi obyvateli, je správná a není radno ji brát na lehkou váhu.

⁴² Vlastní zdroj

Závěr

Na závěr samotné bakalářské práce je třeba zhodnotit dosažené cíle. Na místě je připomenutí hlavního cíle a také těch vedlejších, které byly popsány a stanoveny v zadání bakalářského projektu. Hlavním cílem byla nejčastěji páchaná kriminalita uživatelů návykových látek a také shrnutí problémů, které tuto kriminalitu zapříčiňují. Pro tuto analýzu bylo vytvořené dotazníkové šetření, které bylo zasláno společně se žádostí do příbramské věznice. Informace, které mohly být poskytnuty, by byly velice cenné, nicméně se tento krok zastavil zamítnutou žádostí ze strany ředitele věznice. V návaznosti na tuto skutečnost byla zvolena druhá varianta, která byla připravena pro případné zamítnutí. Variantou číslo dvě byly poskytnuté informace ze strany Krajského ředitelství policie Středočeského kraje. Na zaslanoou žádost reagovala por. Bc. Monika Schindlová, Dis., které patří také poděkování za milý přístup a zveřejnění informací o nejčastěji páchaných trestných činech pod vlivem návykových látek. Výsledkem této analýzy byla zjištěna nejčastěji páchaná trestná činnost pod vlivem návykové látky, a tou je stále ohrožení pod vlivem návykové látky. Policie v Příbrami se i nově zaměřila na šíření toxikomanie, nicméně větší pozornost věnuje výrobě návykových látek. Tento krok se jistě dá pochopit. Pokud člověk chce čemukoliv zamezit, měl by zasáhnout již v počátku. Doplnkem výsledku tohoto cíle byla doplněna statistika trestné činnosti pod vlivem drog nejen za Příbram, ale za celé Příbramsko.

Vedlejším cílem podle zadání v bakalářském projektu, měl být návrh na zlepšení prevence kriminality drogově závislých, které je doplněno o další zlepšení prevence šíření návykových látek. Pomůckou k dosažení tohoto cíle bylo vytvoření dotazníkového šetření, které bylo zveřejněno pomocí online nástroje survio.com. Ať už je potřeba zlepšení prevence jakéhokoliv typu, vždy je toto zlepšení směřováno na samý počátek problému, a tou je správná a kvalitní výchova dětí a mladistvých. Je třeba zlepšit přístup Probační a mediační služby pro snížení počtu recidivistů, zpřísnit dohled nad prodejem návykových látek mladistvým a zamezit šíření návykových látek vlivem přátel a známých. Tento krok nás vždy zavede k výchově rodičů, kteří mají největší možnosti a sílu. Spousta mladých lidí se bezmyšlenkovitě vrhají do rodičovských povinností, na které nejsou připraveny a nemají šanci zvládnout výchovu a vývoj dítěte. Pomocným návrhem ze strany státu by pak mohlo být obnovení povinné základní vojenské služby, kde se člověk naučí disciplíně, respektu a jistému řádu.

Nejvýznamnějším poznatkem zjištěným při rozhovoru s jedním ze tří uživatelů návykových látek, byla jeho konečná slova, která donutila k zamyšlení. Ačkoliv je každý člověk sám svého osudu strůjce, bylo zajímavé slyšet, že stát byl a je schopen dovolit přístup k takovému množství a typům návykových látek. Jak je možné, že stát dovolil, aby se tyto látky dostaly do světa za takovým účelem. Je jasné, že zpočátku vývoje byly určité látky vytvořeny a užívaly se jen z lékařských důvodů. Bohužel dohled na vývoj nebyl dostačující a postrádal opatření, která by zamezila následný rozvoj a distribuce látek do celého světa. Po takové chybě ze strany státu nebylo možné reagovat na vzniklé problémy. Jelikož tyto problémy nebyly podchycené právní legislativou. Ta vznikala až v návaznosti na další vzniklé problémy. Postup měl být zcela opačný. Ne nadarmo se říká: „dvakrát měř a jednou řež.“

Četnost návykových látek v Příbrami je velice známá věc. Výsledky analýzy statistik obsažené v bakalářské práci tento jev vyvrací. Nicméně obyvatelé Příbrami hlasující v dotazníkovém šetření a také respondenti vybráni pro rozhovor říkají něco jiného. Drogám v Příbrami přikládají jistou vážnost, a jelikož tento názor je podložen i zkušenějšími respondenty, kteří mají vlastní zkušenosti s návykovými látkami, dá se těmto názorům věřit.

Vytvoření bakalářské práce na téma Kriminalita páchaná uživateli návykových látek a její prevence v Příbrami bylo velice zajímavým přínosem pro osobní život. Je zcela zjevné, že drogy budou tento svět obtěžovat i nadále a je dobré být informován a připraven na skutečnosti, které mohou přijít. Rodina by měla být vždy na prvním místě a člověk nikdy neví, kdy a jak se může s drogami setkat.⁴³

⁴³ Vlastní zdroj

Seznam použitých zdrojů

Literární zdroje

1. BLAŽEJOVSKÝ, M. *Drogy v dopravě*. Praha : Wolters Kluwer, 2015, 185s. ISBN 978-80-7478-903-8.
2. CANNING, U., MILLWARD, L., at all. *Drug use prevention among young people: a review of reviews*. London : Department of Health, 2001, 67s. ISBN 1-84629-147-X.
3. JANDOUREK, J. *Sociologie zločinu*. Praha : Portál, 2011. 176s. ISBN 978-80-262-0026-0.
4. KALINA, K., et al. *Drogy a drogové závislosti I*. Praha : Úřad vlády České republiky, 2003. 320s. ISBN 80-86734-05-6.
5. KALINA, K., et al. *Drogy a drogové závislosti II*. Praha : Úřad vlády České republiky, 2003. 344s. ISBN 80-86734-05-6.
6. KUČHTA, J. et al. *Základy kriminologie a trestní politiky*. Praha : C. H. Beck, 2005. 568s. ISBN 80-7179-813-4
7. MATOUŠKOVÁ, I. *Aplikovaná forenzní psychologie*. Praha : Grada Publishing, a. s. 2013. 304s. ISBN 978-80-247-4580-0.
8. NOŽINA, M. *Svět drog v Čechách*. Praha : Koniasch Latin Press, 1997. 348s. ISBN 80-85917-36-X.
9. PETR, P. et al. *Prolegomena k farmakologii drogových závislostí*. České Budějovice : VŠERS, 2007. 2. vydání. 64s. ISBN 80-86708-31-4
10. SADÍLKOVÁ, M. / et al. *Kriminalita & Drogy*. Praha : občanské sdružení Sananim, 2012. 99s. ISBN 978-80-904536-4-7.
11. SVATOŠ, R. *Prevence kriminality, druhé aktualizované vydání*. České budějovice : VŠERS, z. ú. 2016. 132s. ISBN 978-80-7556-009-4.
12. VETEŠNÍK, P., JEMELKA, L. *Ochrana před škodlivými vlivy tabáku, alkoholu a návykových látek*. Praha : C. H. Beck, 2011. 332s. ISBN 978-80-7400-399-8.

Elektronické zdroje

1. HLADNÁ, R. *Drogová situace v České republice v roce 2015*. [online]. Praha : Odbor protidrogové politiky © 2016, poslední aktualizace 26. 11. 2016 [cit. 2017-12-31]. Dostupnost z <<https://www.drogy-info.cz/article/press-centrum/tiskova-zprava-drogova-situace-v-ceske-republice-v-roce-2015-24.-11.-2016/>>.
2. KRAJSKÉ ŘEDITELSTVÍ POLICIE STŘEDOČESKÉHO KRAJE. *Kriminality v teritoriu města Příbram kde dni 31. 12. 2017*. Příbram : Obvodní oddělení Příbram. 2018. [cit. 2018-03-03]. Dostupné z <<http://www.bezpecnapribram.cz/data/33.pdf>>.
3. MĚSTO PŘÍBRAM. *Program prevence kriminality města Příbram na rok 2016*. Příbram : Město Příbram. 2018. [cit. 2018-03-03]. Dostupné z <<http://pribram.eu/files/post/100111/M%C4%9Bstsk%C3%BD%20program%20prevence%20kriminality%202016.pdf>>.
4. MĚSTO PŘÍBRAM. *Program prevence kriminality města Příbram na rok 2017*. Příbram : Obvodní oddělení Příbram. 2018. [cit. 2018-03-03]. Dostupné z <<http://www.bezpecnapribram.cz/data/20.pdf>>.
5. POLICIE ČR. *Prevence rady rodičům - Legální drogy*. [online]. Praha : Národní protidrogová centrála SKPV 2017, poslední aktualizace 18. 1. 2017. [cit. 2017-10-18]. Dostupnost z <<http://www.policie.cz/clanek/narodni-protidrogova-centrala-skp-v-prevence-rady-rodicum.aspx?q=Y2hudW09MTE%3D>>.
6. PRAVDA O DROGÁCH. *Pravda o heroinu*. [online]. Praha : Řekni ne drogám - řekni ano životu, z. s. © 2009, [cit. 2017-12-31]. Dostupnost z <<http://www.drogy.cz/downloads/heroin.pdf>>.
7. ŠEVČÍKOVÁ, L. *Stav, struktura a dynamika kriminality*. [online]. Brno : Fakulta sportovních studií MU. 2011, poslední aktualizace 21. 7. 2013 [cit. 2017-09-28]. Dostupnost z <<http://www.fsps.muni.cz/inovace-SEBS-ASEBS/elearning/kriminologie/stav>>.

Legislativní dokumenty

- 1 ČESKO. *Zákon č. 218/2003 Sb. O soudnictví ve věcech mládeže* [online]. Zlín : Anion CS, s. r. o. 2003, poslední aktualizace 1. 7. 2017 [cit. 2017-09-28]. Dostupnost z <<https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2003-218>>.
- 2 ČESKO. *Zákon č. 40/2009 Sb., Trestní zákoník. Česká republika.* 2010, §283–287. [cit. 2018-03-11] Dostupné z <<https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2009-40>>.

Ostatní zdroje

Odkaz na online nástroj, který byl nápomocen k vyplnění dotazníkového šetření: <https://www.survio.com/survey/d/Y6M3X7N1S5U8C2J6L>

Seznam zkratek

AIDS - Acquired Immune Deficiency Syndrome

ESPAD - Evropská školní studie o alkoholu a jiných drogách

LSD - Diethylamid kyseliny lysergové

MDMA - metylendioxyamfetamin

NL - Návykové látky

THC - Tetrahydrocannabinol

TČ - Trestný čin

Přílohy

Příloha I. - Dotazník - Prevence kriminality způsobené zneužíváním NL

Příloha II. - Grafické zpracování dotazníkového šetření

Příloha I.

Dotazník - Prevence kriminality způsobené zneužíváním NL

- 1 Jaký faktor má nejdůležitější vliv pro prevenci kriminality a užívání návykových látek?**
 - a) Výchova rodičů
 - b) Vliv komunity
 - c) Školství
 - d) Zájmové aktivity

- 2 V čem by se měla zlepšit prevence kriminality spojená s užíváním návykových látek?**
 - a) Větší důraz na výchovu rodičů
 - b) Zvýšená disciplína na školním zařízení
 - c) Zlepšení bezpečnosti ze strany Policie ČR
 - d) Jiná opatření, popřípadě jaké?

- 3 Cítíte se být v bezpečí s ohledem na skutečnosti a realitu?**
 - a) Ano
 - b) Ne
 - c) Pokud ne, tak z jakého důvodu?

- 4 Jaká kriminalita je podle Vás nejvíce zastoupena v městě Příbram?**
 - a) Drogová
 - b) Mravnostní
 - c) Majetková

- 5 Na jakou činnost by se mělo nejvíce zaměřit v oblasti prevence kriminality?**
 - a) Hlídka Policie České republiky, nebo Městské policie
 - b) Větší důraz na záškoláctví
 - c) Zajištění bezpečnosti na večerních akcích

6 Znáte nějaký program či aktivitu na prevenci kriminality v Příbrami?

- a) Ano
- b) Ne
- c) Pokud ano, tak který:

7 Jaké prostředky jsou nejefektivnější ve zvyšování prevence kriminality?

- a) Výchova rodičů
- b) Vytvořené programy a aktivity pro prevenci kriminality
- c) Činnost Policie ČR nebo Městské policie
- d) Dostatečná výše trestu za daný trestný čin

8 Jakým způsobem nejlépe zabránit šíření návykových látek?

- a) Vyšší sankce trestu
- b) Kvalitnější přístup Probační a mediační služby
- c) Zvýšení úrovně Ozbrojených a bezpečnostních složek

9 Jaký je Váš vztah k návykovým látkám

- a) Pozitivní
- b) Neutrální
- c) Negativní

10 Souhlasíte s tím, aby byla marihuana legalizována?

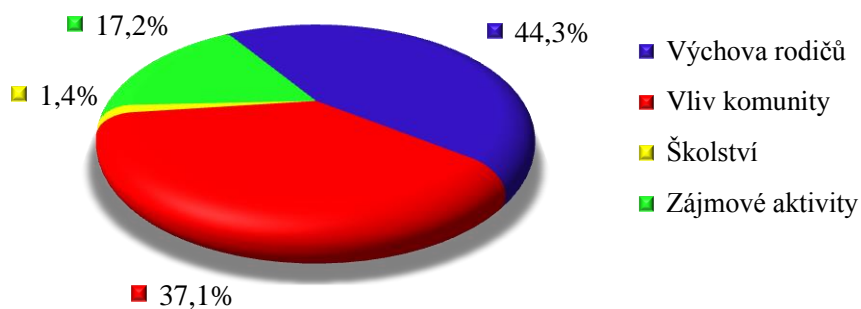
- a) Ano
- b) Ne
- c) Nezáleží mi na tom

Příloha II.

Grafické zpracování dotazníkového šetření

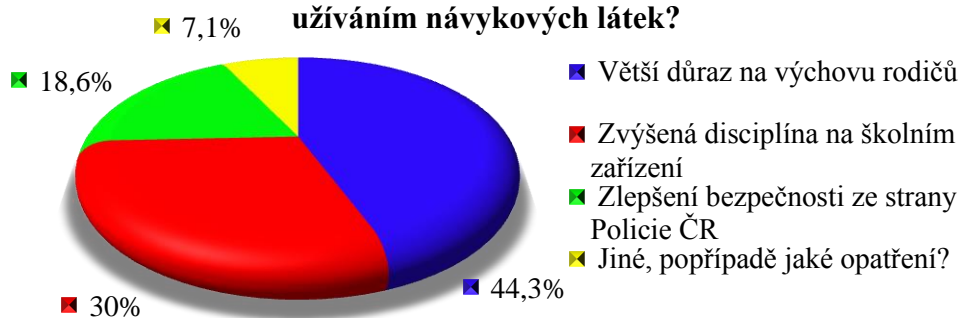
Graf 1 - Otázka číslo 1

Jaký faktor má nejdůležitější vliv pro prevenci kriminality a užívání návykových látek?

Graf 2 - Otázka číslo 2

V čem by se měla zlepšit prevence kriminality spojená s užíváním návykových látek?

Kombinace výchovy rodičů a volnočasových aktivit

Aby policie nedělala slepou vůči „některým“.

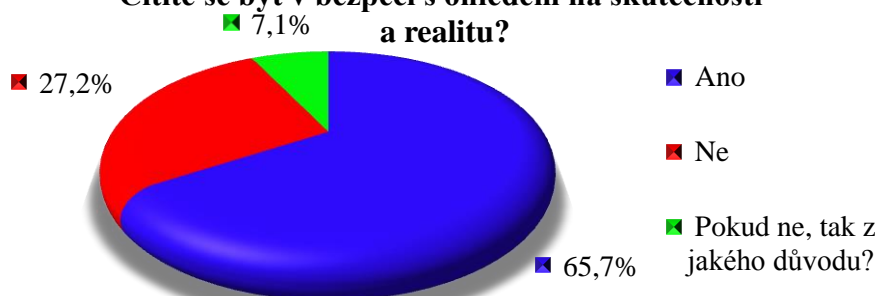
Více komunikace mezi sebou by to chtělo

Změna vzdělávacího systému

Více mimoškolních

Graf 3 - Otázka číslo 3

Cítíte se být v bezpečí s ohledem na skutečnosti a realitu?

Rok od roku je to horší,

No, stačí se kouknout ven...

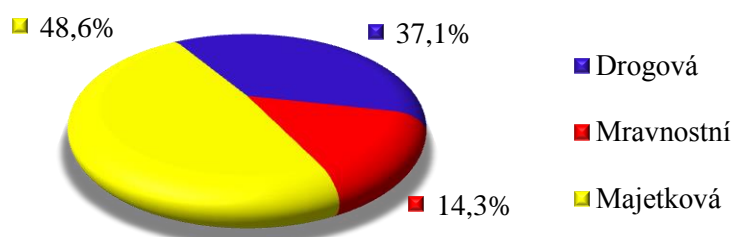
Romská komunita

Špatná práce policie

Drogy jsou všude kolem mě

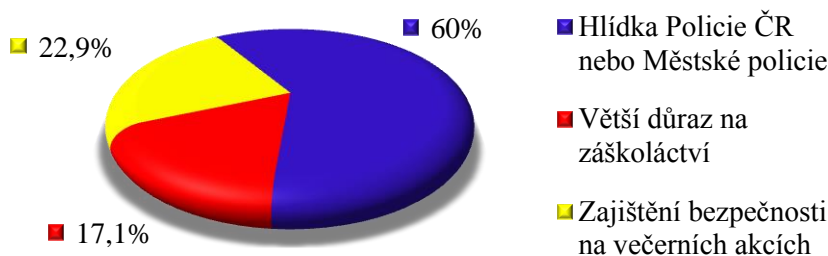
Graf 4 - Otázka číslo 4

Jaká kriminalita je podle Vás nejvíce zastoupena v městě Příbram?

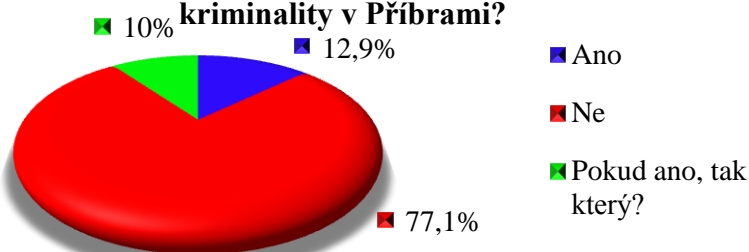
Graf 5 - Otázka číslo 5

Na jakou činnost by se mělo nejvíce zaměřit v oblasti prevence kriminality?

Graf 6 - Otázka číslo 6

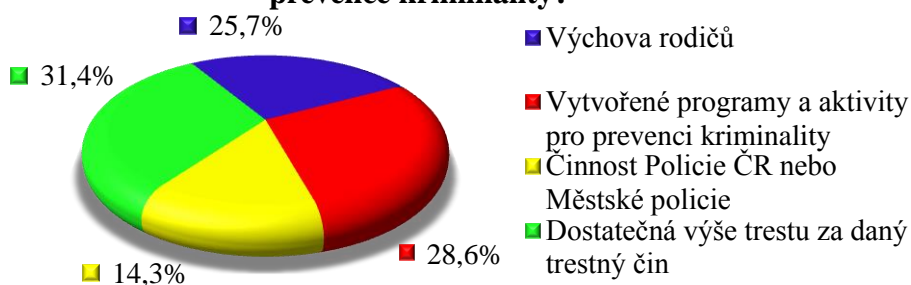
Znáte nějaký program či aktivitu na prevenci kriminality v Příbrami?

- Co se týče pomoci, tak to bývalo centrum Magdalena
- Asistenti prevence kriminality 2x
- Káčko
- Den kriminality
- Bezpečná Příbram
- Den proti násilí a kriminalitě, Magdalena

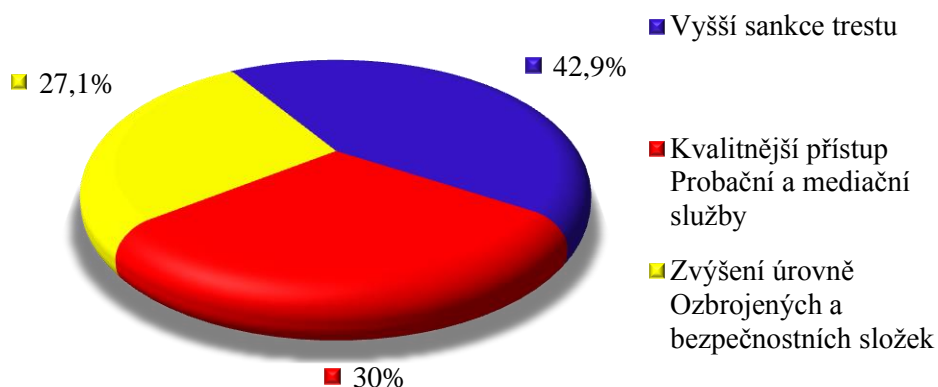
Graf 7 - Otázka číslo 7

Jaké prostředky jsou nejefektivnější ve zvyšování prevence kriminality?

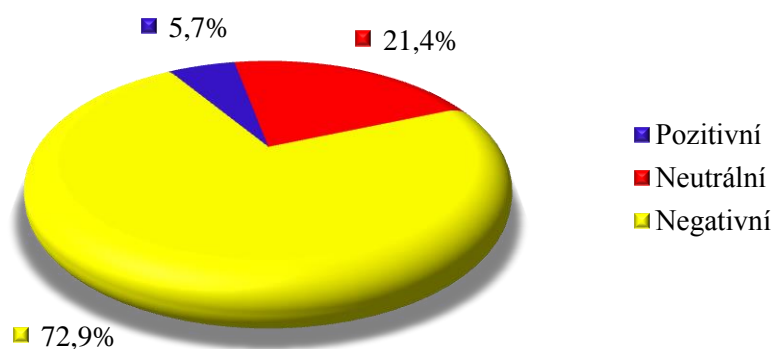
Graf 8 - Otázka číslo 8

Jakým způsobem nejlépe zabránit šíření návykových látek?

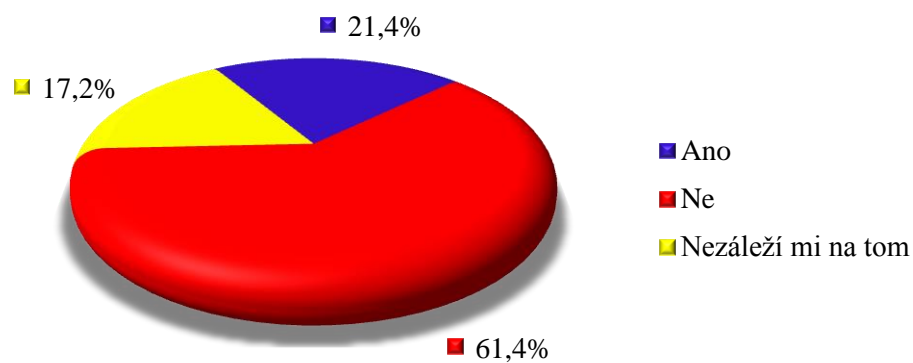
Graf 9 - Otázka číslo 9

Jaký je Váš vztah k návykovým látkám?

Graf 10 - Otázka číslo 10⁴⁴

Souhlasíte s tím, aby byla marihuana legalizována?

⁴⁴ Vlastní zdroj